Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

LR

Europos LIETUVIS

Nr. 39 (1184) Londonas, 1971 m. lapkričio 9 d. XXV metai

PASAULYJE

— Su dr. Castro apžiūrinėdamas statybas, Sov. Sąjungos min. pirm. Kosyginas vienai Kubos darbininkų grupei už gerą darbą pažadėjo premiją — Lenino biustą.

— Šveicarijos istorijoje moterys pirmą kartą balsavo, ir į parlamentą išrinkta pirmoji moteris.

— Kai Louvre buvo laukiama Brežnevo, sovietinis saugumietis pareikalavo iš prancūzo žurnalisto dokumentų, bet prancūzas saugumietis pasakė tam žurnalistui: „Nieko tu jam nerodyk, nes Louvras vistiek dar tebėra Prancūzijos dalis".

— Skelbimas parduotuvėje: „Švieži ūkio kiaušiniai, kiekvienas individualiai padėtas".

— Nesamo Italijos sosto įpėdinis, Neapolio princas Viktoras Emanuelis vedė šveicarų biskvitų gamintojo dukterį, o tai labai sujaudino italų monarchistus: jie nepatenkinti, kad jis vedė ne kilmingąją!

— Jungtinių Tautų Gyventojų komisija skaičiuoja, kad po 2020 metų pasaulio gyventojų skaičius pasieks 10 milijardų (1970 m. buvo 3,6 milijardų, 1980 m. bus 4,6 milijardų, 1990 m. — 5,4, 2000 m. — 6,5).

— Dar vis tebesistengiant „atsilyginti" už iš Londono išprašytuosius diplomatus ir kitokius pareigūnus, Maskvoje į spalio revoliucijos šventės iškilmes ir ta proga ruošiamąjį balių Britanijos diplomatai nebuvo pakviesti.

— J. Tautų generaliniam sekretoriui U Tantui numatyta pakelti atlyginimą 5.000 svarų (iki 25.000 sv.), o pensija bus 12.500 sv.

— JAV radijas vėl suvaidino H. G. Wellso „Pasaulių karą" — kaip marsiečiai nusileidžia, ir nervingi žmonės, kaip ir 1938 m., kai tas dalykas buvo vaidinamas, viską palaikė už teisybę ir pradėjo skambinti policijai ir radijo stočiai.

— Tolede (Ohio, JAV) policija areštavo ketvertą vyrų, kurie turėjo už 10 mil. dolerių narkotikų — heroino, kokaino ir marijuanos (marijuanos buvę net 238 svarai).

— Lisabonoje buvo 61 susirgimas cholera (2 mirė).

— Karališkoji aeronautikos draugija skelbia, kad per pastaruosius trejus metus tarptautinėse oro linijose buvo sėkmingai ar nesėkmingai bandyta pagrobti 220 lėktuvų, užpuolimuose žuvo 15 žmonių, o pavojuje buvo atsidūrę apie 20.000.

— Bayreuthe, Vakarų Vokietijoje, esančio amerikiečių dalinio kareivis važiavo ir nuvažiavo per sieną į Rytų Vokietiją.

— Rytinėje Viktorijos (Australija) dalyje jau aštuonetą mėnesių nebuvo lietaus, dėl to didelių sunkumų turi avių augintojai, ir vienas jų, apimtas bėdų, už 24 svarus nugabeno į turgų 129 suvargusias avis ir pardavė jas visas už 1,10 svarų.

— Dėl sausrų Reino upė nuseko inče žemiau negu jos žemiausias lygis, ir šitaip esą buvę tik daugiau kaip prieš 150 metų.

— Uraganas praūžė per šiaurinę Švediją ir Norvegiją, pridarydamas didelių nuostolių.

— Turkijai kaštuos 35 mil. dolerių parama toms šeimoms, kurios ligi šiol augino opiumui aguonas ir dabar nebegalės tuo verstis, ir JAV pasiryžusios prisidėti 20 mil. dolerių.

VLIKO TARYBOS POSĖDIS

Vliko Tarybos posėdyje, įvykusiame New Yorke spalio 29 d., be Vliko Pirmininko dr. J. K. Valiūno pranešimo apie jo kelionę į Europos bei Afrikos valstybes, Juozas Audėnas, ėjęs Vliko pirmininko pareigas, Tarybą painformavo apie Vliko veiklą, Pirmininkui esant užsienio kraštuose. Vliko Valdyba nuo rugsėjo 10 d. savo posėdžiuose daugiausia rūpinosi būsimojo Vliko Seimo ruoša. Svarstyti Seimo darbotvarkėn įrašytinieji klausimai ir jiems nušviesti pranešėjai. Kaip ir anksčiau buvusiuose Seimuose, klausimus referuos ne tik Valdybos nariai, bet ir iš šalies pakviesti asmenys. Tuo būdu siekiama į Vliko darbus įjungti platesnį kompetetingų asmenų skaičių. Seimas įvyks gruodžio 4-5 d. Detroite, Lietuvių Namuose. Techniniai ruošos darbai jau atlikti. Pirmininkui dr. Valiūnui grįžus iš ilgesnės kelionės, netrukus bus baigta paruošti Seimo darbotvarkė.

Vlikas ir religinis genocidas Lietuvoje

Vliko veikla vyksta be pertraukos. Šalia pačios Vliko įstaigos, aktyviai veikia ir visos Vliko institucijos bei įvairūs pareigūnai — Tautos Fondas, Vliko atstovybės, biuletenių redakcijos, radijo valandėlės ir kt. Pastaruoju metu buvo pertvarkytos Vliko atstovybė Venecueloje ir Tautos Fondo atstovybė Anglijoje.

J. Audėnas toliau pažymėjo, jog į pasaulio viešumą iškilo okupanto vykdomasis religinis genocidas Lietuvoje. Šiais metais buvo suimtas Prienų klebonas kun. Juozas Zdebskis. Jis buvo apkaltintas ruošęs savo parapijos vaikus pirmajai komunijai. Dėl to subruzdo Prienų parapijiečiai katalikai. Jie paruošė memorandumą dėl religijos persekiojimo Lietuvoje, surinko apie 2.000 parašų ir raštą pasiuntė Kremliaus valdžiai Maskvoje.

Ryšium su tais įvykiais Vlikas pasiuntė raštą Amnesty International (Anglijoje), kuris rūpinasi politinių kalinių gelbėjimu. Prašyta pagalbos kun. Zdebskiui ir pakartotinai S. Kudirkos byloje. Gautas atsakymas, kad įstaiga Londone gerai susipažinusi su Kudirkos byla. Ji, priėmusi dėmesin kun. Zdebskio atvejį, paprašė naujų žinių. Vlikas panašų raštą pasiuntė ir J. Tautų Žmogaus Teisių Komisijai. Ee to, „The New York Times" dienraščio straipsnio apie Prienų tikinčiųjų žygį bei kitų straipsnių dėl religijos ar aplamai antikomunistinių fotostatai išsiuntinėti visai eilei laikraščių bei žurnalų redakcijų.

J. Audėnas, ėjęs Vliko Pirmininko pareigas, dalyvavo ir Vliko vardu sveikino JAV Liet. Bendruomenę jos 20 m. sukakties minėjimuose spalio 8-10 d. Vlikas telegrama pasveikino Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavimą Toronte spalio 23-24 d.

Iš Vliko atstovybės Australijoje veiklos

Vliko atstovo Australijoje J. Lapšio pranešimu, jis Eltos Informacijų pateiktąją žinią apie Prienų katalikų protestą išvertė į anglų kalbą ir ją pateikė Adelaidės katalikų laikraščiui „Southern Cross" — ji paskelbta spalio 22 d. laidoje. Lapšio pastangomis žinią apie S. Kudirkos nuteisimą spalio 4 d. visai Australijai perdavė „Commonwealth Service" radijas. J. Lapšio iniciatyva Australijos lietuviai pradėjo suartėjimo su ukrainiečiais žygius. Ukrainiečiai mielai pritarė lietuvių iniciatyvai. Spalio 23 d. Lietuvių Namuose Adelaidėje įvyko pirmasis abiejų tautybių vadovų susitikimas.

Daugiau lėšų Tautos Fondui, laisvinimo reikalams

Vliko Finansų Valdytojas J. Valaitis pranešė apie Tautos Fondą. Taryba priėmė nutarimą, kuriame pažymėta: Lietuvos laisvinimo reikalai labai reikalingi lėšų, todėl Vliką sudarančios organizacijos, jų nariai, gyveną įvairiuose lietuvių telkiniuose, kviečiami dar sparčiau įsijungti į lėšų Tautos Fondui kaupimo darbą.

Dr. B. Nemickas kalbėjo apie veikiančias baltų organizacijas. Pasiūlyta Vliko Valdybai pasiteirauti per jose dirbančius lietuvius apie kai kurių organizacijų veiklą.

Minutės susikaupimu pagerbti neseniai mirę buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas dr. Leonas Bistras, Lietuvos Gen. Konsulas Čikagoje dr. Petras Daužvardis ir žymus politikas advokatas Zigmas Toliušis, prisidėjęs Vliką Lietuvoje steigiant.

Tarybos posėdžiui pirmininkavo dr. J. K. Valiūnas, Ūkininkų Sąjungos atstovas, sekretorium buvo Pranas Vainauskas, Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos atstovas. (ELTA)

MIRĖ V. GUSTAINIS

Valentinas Gustainis, žurnalistas, politikas, mirė spalio 10 d. Griškabūdyje.

Gimęs 1898 m. Šakių apskr., Gustainis buvo „Lietuvos Aido" vyr. redaktorium 1927-32 m., 1938 m. „L. Aido" atstovu Varšuvoje, 1939-40 m. „Eltos" redaktorium Kaune. Buvo visos eilės laikraščių ir žurnalų bendradarbiu. Autorius knygų: „Lenkai ir Lenkija" (1937), „Prancūzija", „Lithuania, the First Twenty Years" (1939).

V. Gustainis 1941 m. buvo išvežtas į Sibirą, vėliau grįžo ir apsigyveno Griškabūdyje, kur vertėsi knygų vertimu. (ELTA)

MIRĖ S. ELSBERGAS

Stasys Elsbergas, teisininkas, mirė Lietuvoje spalio 4 d. Jis buvo gimęs 1905 m. Raseiniuose.

1935 m. išleista St. Elsbergo knyga „Lietuvos žemės reforma". 1940 m., per dieną prieš sovietų okupaciją, St. Elsbergas min. pirmininko A. Merkio buvo paskirtas Žemės reformos departamento direktorium, tačiau po poros savaičių naujojo režimo žmonių pašalintas: Elsbergą pakeitė M. Meškauskienė. Manoma, kad čia turėjo įtakos Elsbergo pareiškimai „Liet. Aide" apie žemės reformą Lietuvoje. Elsbergas nuo 1948 m. ligi mirties dirbo bibliotekose. (E)

TELEFONO AUTOMATAI

Vilniaus gatvėse pastatyta 1000 telefono automatų, bet niekas nežino, kiek jų veikia. (ELTA)

MIRĖ LEONAS BISTRAS

Britų „The Times" spalio 29 d. rašo, kad Lietuvoje mirė 80 m. amžiaus Leonas Bistras, praleidęs nuo 1940 m., Lietuvos okupacijos pradžios, 20 metų Sibiro darbo stovyklose.

1962 m. jam buvo leista grįžti į Lietuvą, kur jis pragyveno remiamas savo draugų ir iš vertimų.

Kaip Lietuvos Generalinis konsulas iš New Yorko pranešąs, jis negalėjęs gauti pensijos, ir jam nebuvę leista pasinaudoti ligoninėmis.

L. Bistras yra buvęs Lietuvos švietimo, užsienio reikalų, krašto apsaugos ministeriu ir vienu metu ministeriu pirmininku.

Jo žmona mirusi prieš 12 metų.

LIETUVIAI DEMONSTRACIJOSE

Sov. Sąjungos premjero A. Kosygino vizito metu Kanadoje, kaip rašo „Tėviškės Žiburiai", demonstracijose aktyviai dalyvavo daugelis pavergtųjų tautų atstovų, jų tarpe ir lietuvių.

Vien lietuviai turėję apie 20 plakatų, primenančių Lietuvos pavergimą.

TARP PAGERBTŲJŲ

Kvebeko (Kanada) provincija atžymėjo 12 asmenų, pasižymėjusių prancūzų gyvenime. Tarp tų dvylikos pagerbtųjų yra ir lietuvis Allain Stanke — Aloyzas Stankevičius. Dienraštis „La Presse" rašo, kad A. Stanke, gimęs Lietuvoje, mokslus ėjęs Prancūzijoje ir Montrealyje, esąs žurnalistas, autorius visos eilės knygų, mokąs 6 kalbas ir šiuo metu esąs „La Presse" leidyklos direktorium.

JAUNIMO KONGRESUI

Kitų metų vasarą įvyks Jaunimo Kongresas, į kurį suvažiuos mūsų jaunimas iš viso laisvojo pasaulio. Kongresas prasidės birželio 24 d. (parodomis) Amerikoje ir baigsis liepos 16 d. Toronte, Kanadoje. Jau dabar Amerikoje yra įsijungę daugiau kaip 70 rinktinio lietuviško jaunimo, kuris įvairiose pareigose dirba Kongreso ruošos darbus. JK programos apimtis plati, darbo daug. Suprantama, kad tokios plačios apimties Kongresas pareikalaus stambių lėšų. Numatoma, kad sąmata sieks apie 150.000 dolerių.

Lėšų telkimu rūpintis yra sudaryta II PLJK Finansų komisija. Šiai komisijai vadovauti sutiko jautrios sielos lietuvis finansininkas dr. Juozas Kazickas. Jo gabumai finansų telkimo darbuose duoda vilties, kad Jaunimo Kongresui suplanuotoji sąmata bus įvykdyta. Šią viltį stiprina, pvz., šie dr. Kazicko pavyzdiniai darbai: Lietuvių Fondui per visą laiką jis yra sukėlęs apie 80.000 dol., o Jaunimo Kongresui Chicagoje 35.000 dolerių per vieną vakarą! Tikriausiai tai pirmas įvykis mūsų išeivijos istorijoje.

Jaunimo Metų atidarymo proga dr. Juozas ir Aleksandra Kazickai spalio 16 d. Sheraton-Blackstone viešbutyje Chicagoje savo lėšomis suruošė iškilmingą vakarienę su menine programa. Kazickai į šią vakarienę sukvietė daugiau kaip 100 pasiturinčių lietuvių profesionalų. Vakarienės metu pranešimus padarė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. St. Barzdukas, II PLJK pirmin. Romas Sakadolskis ir vakaro šeimininkas dr. J. Kazickas. Savo žodyje iškilmingos vakarienės svečiams dr. Kazickas išryškino Jaunimo Kongreso reikšmę lietuviškos gyvybės išlaikymui mūsų išeivijoj, reikalingumą pinigų JK-sui suruošti ir apie griežtą kontrolę sąmatos išlaidoms tikrinti. Kiekvieno surinktojo aukomis dolerio atsiskaitymas bus stipriai kontroliuojamas, kad kilniam tikslui surinktieji pinigai nebūtų švaistomi.

Pradėdamas Jaunimo Metų vajų, dr. Kazickas pasiūlė pirmuoju garbės mecenatu St. Barzduką, pats už jį įmokėdamas 1.000 dol.

Aleksandra Kazickienė, vertindama savo vyro pasiaukojimą lietuviškajam jaunimui ir ruošiamajam J. Kongresui, dr. J. Kazicką įrašė antruoju garbės mecenatu, skirdama 1.000 dolerių. Ši imponuojanti pradžia paskatino per vieną vakarą JK-sui sukelti 35.000 dol.

Iškilmingos vakarienės metu meninę programą atliko Karilė Baltrušaitytė-Valaitienė ir solistas Jonas Vaznelis, akompanuojant Alvydui Vasaičiui. Vakaro programai vadovavo FK-jos vicepirm. Antanas Sabalis. Mecenatams gėles prisegė Vitalė Ruibytė ir Joana Kuraitė. Šokiams grojo Elichnevičiaus orkestras. Organizaciniam darbui talkino inž. Br. Nainys.

Juozas Šlajus

SUKILIMO SUKAKTIS

Spalio 23 d. sukako 15 metų nuo Vengrijos sukilimo pradžios, tai JAV ir kituose kraštuose vyko tos sukakties minėjimai. New Yorke sukaktis paminėta spalio 22 ir 24 d. Pavergtųjų Europos Tautų (PET) organizacijos gen. komitetas spalio 22 d. turėjo viešą posėdį Vengrijos sukilimui prisiminti. Buvo visa eilė kalbų, ir priimta atitinkama Deklaracija.

Įžangos žodį tarė PET pirmininkas S. Korbonski, kalbėjo Vengrijos komiteto pirm. Bela Varga, pagrindinį pranešimą padarė dr. G. Targonski, Fordhamo universiteto matematikos profesorius ir Pax Romana pirmininkas.

Vengras Imre Kovacs pateikė priimti Deklaraciją Vengrijos sukilimo bei dabartinės Vengrijos padėties klausimu. Pranešėjas pažymėjo, kad 1956 metais Vengrijos jaunimas buvo sukilęs prieš komunistų valdžią bei sovietų įsigalėjimą krašte.

Nors Vengrijos jaunimas iš paviršiaus atrodo esąs abejingas, tačiau jis ryžtingai siekiąs laisvos Vengrijos. Tas jaunimas ypač seka vakarietišką muziką, papročius. Esą, Vengrijos jaunimo protestas per muziką jau pasiekęs epideminio masto. Pačiame krašte rinkimai tebėra nelaisvi, gyventojų kelionės į Vakarus varžomos, ir toliau pažeidžiamos žmogaus teisės.

Deklaracijoje kreipiamasi į Jungt. Tautas, kad ši į darbotvarkę įrašytų Vengrijos klausimą ir kad pačios J. Tautos siektų, jog Vengrijos gyventojams būtų leista naudotis pagrindinėmis žmogaus teisėmis. Reikalaujama teisių bei nepriklausomybės atstatymo Vengrijoje — tai turėtų būti sąlyga tariantis su Sovietų Sąjunga.

PET Lietuvos delegacijos vadovas Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. Vaclovas Sidzikauskas, papildydamas Kovacs mintis, savo žodyje priminė Vakarų abejingumą — laisvųjų sąžinės nesukrėtė nei Lietuvos 30.000 partizanų skaudus likimas, nei sovietų įvykdytoji invazija Čekoslovakijoje, nei Lenkijos darbininkų kova už laisvę. Vengrijos sukilimas turėtų likti kaip padrąsinimo kovai dėl laisvės išraiška. Pavergtųjų atstovai, pabrėžė Sidzikauskas, turėtų kelti pavergtųjų tautų siekimus ir kreiptis į pasaulio sąžinę bei jo politinę išmintį. PET gen. komiteto nariai pasiūlytąją Deklaraciją vienbalsiai priėmė. (ELTA)

Vengrijos sukilimo 15-ją sukaktį minint, spalio 24 d. įvyko didelis tautų festivalis New Yorke, Roosevelt viešbučio salėje. Dalyvavo apie 20 tautybių su savo tautiniais ansambliais, šokių grupėmis, instrumentalistais, solistais ir kt. Festivalis sutraukė nepalankaus oro nepaisant, kelis šimtus žmonių. Jadvygos Matulaitienės vadovaujama šokių grupė išpildė „Rankšluostėlį" ir „Malūną". Programos pranešėja buvo Nastutė Umbrazaitė. Spalvingą, ilgą programą vykdant, buvo pareiškimų Vengrijos sukilimo proga. (ELTA)

KIEK NUSAUSINTA, KIEK PAGERINTA?

Per paskutiniuosius penkerius („Liaudies Ūkis", Nr. 8, 1971 m.) metus (1965-1970) Lietuvoje nusausinta 627.100 hektarų žemių. Iš jų 595.100 ha nudrenuota, o likusieji 32.000 nusausinta atvirais grioviais. Per tą pat laiką buvo pakalkinta 542.000 ha rūgščių dirvų ir įrengta 150.800 ha kultūrinių pievų ir ganyklų. (ELTA)

SEPTYNIOS DIENOS

Senatas atmetė

JAV senatas atmetė vyriausybės pasiūlytąjį 3 milijardų dolerių biudžetą užsienio kraštams remti.

Tai paliesią apie 100 kraštų, kai kuriais atvejais skaudžiai.

Toks senato nusistatymas laikomas JAV izoliacinės politikos pasireiškimu.

Įspėjimas Grivui

Kipro prez. Makarijus įspėjo gen. Grivą, kad bus imtasi griežtų priemonių, jei jis pradės veikti.

Kadaise vadovavęs graikų teroristams saloje, gen. Grivas dabar gyveno Graikijoje, bet grįžęs į salą veikti, kad Kipras būtų prijungtas prie Graikijos.

Papeikimas darbiečiams

„Izvestija" rašo, kad tie darbiečiai, kurie parlamente balsavo kartu su vyriausybe už Britanijos įstojimą į Europos Ekonominę Bendruomenę, išdavė savo partiją. Jei jie nebūtų taip balsavę, vyriausybė būtų pralaimėjusi, būtų tekę skelbti parlamento rinkimus.

Aukų skaičius

Šiaurės Airijoje spalio mėn. žuvo 27 žmonės, sužeisti 148.

Kariuomenė ir policija per tą mėnesį buvo apšaudyta 257 kartus.

Pažadėta parama

Sov. Sąjunga pareiškė, kad Kubai bus teikiama parama ir toliau.

Kas laimės dėl amerikiečių izoliacijos?

Jeigu JAV neberems daugiau neturtingųjų ir būtinai paramos reikalingų kraštų, kaip senatas yra nusistatęs, kas užims jos vietą ir įtaką pasaulyje?

Spėjama, kad tokią progą gali pasistengti išnaudoti Sov. Sąjunga, bet kai kuriuos kraštus patenkintų ir Kinijos parama.

Brežnevo viltys

Grįždamas iš Prancūzijos, Rytų Berlyne pasakytoje kalboje Sov. Sąjungos komunistų vadas Brežnevas pareiškė, kad viltys sušaukti Europos saugumo konferenciją darosi vis aiškesnės.

Pasitarimai dėl ginklavimosi sumažinimo ir karinių pajėgų Europoje apribojimo būsią pradėti netrukus.

Nepaklusnumas

Norėdamas pagerinti santykius su Sov. Sąjunga, Vatikanas buvo uždraudęs ukrainiečiui kardinolui Slipyj šaukti sinodo savo ukrainiečius vyskupus. Kardinolas, atkalėjęs Sov. Sąjungoje 18 m., išleistas iš Sov. Sąjungos 1963 m., nepaklausė draudimo ir buvo sušaukęs 15 vyskupų.

Dabartiniame visuotiniame sinode jis pakaltino Vatikaną, kad diplomatijos sąskaiton išduoda ukrainiečius katalikus.

Cholera Orissoje

Orissos valstijoje (Indija), kurią skaudžiai palietė ciklonas, prasidėjo choleros epidemija.

Premija fizikui

Britų profesoriui Gabor paskirta Nobelio fizikos premija už išradimus, kuriuos būtų galima pavadinti trijų dimensijų fotografija.

Sekretorius nusivylęs senatu

JAV valstybės sekretorius (užsienio reikalų ministeris) Rogers pareiškė, kad senato nusistatymas nubraukti paramą užsienio kraštams bus „labai rimtas smūgis" JAV užsienio politikai.

Jis pakirsiąs prezidento padėtį, kai jis tarsis su Sov. Sąjunga ir Kinija.

Paskirta delegacija

Kinija jau paskelbė, kas sudarys jos delegaciją Jungtinėse Tautose.

Delegacijai vadovaus užsienio reikalų viceministeris Ćiao Kuan-hua. Jo pavaduotoju bus Kinijos ambasadorius Kanadai Huang Hua.

Celibatas lieka

Vyskupų sinodas nutarė ir toliau palikti celibato dėsnį.

Taip pat nutarta uždrausti kunigams vadovauti radikaliems politiniams sąjūdžiams.

Kroatai nerimsta

Kroatai studentai reikalauja, kad Jugoslavijos respublika Kroatija būtų priimta į Jungtines Tautas, kad jos sostinėje Zagrebe būtų įsteigtas valstybinis bankas, kurio valdytojas galėtų važiuoti į Vašingtoną pasiimti dalies tų pinigų, kurie skiriami Jugoslavijai.

Sovietiniai ginklai Libanui

Libano vyriausybė pasirašė su Sov. Sąjunga susitarimą, pagal kurį bus perkami sovietiniai ginklai.

Libanas ligi šiol buvo neutralus, linkęs į Vakarus.

Ciklono nuostoliai

Orissos valstiją Indijoje palietė ciklonas.

Paviršutiniu skaičiavimu, žmonių bus žuvę ne mažiau kaip 5 tūkst., bet iš tiesų galį būti ir dvigubai tiek.

EUROPOS LIETUVIS — LITHUANIAN WEEKLY

Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd., 1 Ladbroke Gardens, London W. 11. 2 PU. Tel. 727 2470

Registered as a newspaper at the Post Office.

Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Lietuvių Namų Akc. Bendrovė.

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Prenumeratos kaina metams 3,50 sv., dolerio kraštuose — 8 dol. metams; Vokietijoje — DM 30.

Už laikraštyje kieno nors spausdinamųjų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija neslima atsakomybės.

IŠTIKIMOJI ŽOLĖ

„Laisvosios Lietuvos“ skelbtasis konkursas parašyti romanui partizanine tema davė tris romanus, visus tris premijuotus.

Tasai trečiasis, Anatolijaus Kairio **Ištikimoji žolė** (išleido Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Laisvosios Lietuvos knygų leidykla 1100 egz. tiražu, viršelis A. Rūkštelės, 254 psl.), skiriasi nuo anų kitų dviejų (J. Gliaudos ir A. Barono) pirmiausia tuo, kad jame vaizduojamas ne pats partizaninis judėjimas, bet Tylėnų kaimas okupacijų metais.

Rašytojas tuose Tylėnuose iš pradžių dėmesį sustabdo ties Gintautais, ūkininkais, kuriems išsiskirstant į vienkiemius atiteko kaimo senosios gyvenvietės su visais sodais, kurie buvo darbštūs ir plačios širdies, kuklūs ir išmintingi. Žodžiu, tai visapusiškai teigiama, pavyzdinga šeima. Jie turi vienturtę dukterį, šešetą metų ėjusią į gimnaziją, porą metų pasimokiusią žemės ūkio mokykloje, daug skaitančią, dainininkę. Suprantama, kad apie tokią merginą ima suktis ne tik ūkininkaičiai, bet ir mokytojas, o Gintautams reikia ūkininko. Pasirodo, rytų pusėje gyvena Norodovas, o vakarų — Langė, ir jie vienas ir kitas labai norėtų susigiminiuoti su Gintautais ir per tai savo ūkius sujungti su Gintautų, bet Monika išteka už Vytauto Dainiaus, ūkininkaičio, kuris dainuoja ir dainuoja ir tuo dainavimu patraukia į save Gintautaitę.

Bet Monikos vestuvių dieną pradeda riedėti rusų tankai, ir tada iškyla į viršų Norodovai, apsileidę ūkininkai, gyvenusieji į rytus nuo Gintautų. Kaip Gintautai yra įkūnytas gerumas, taip Norodovai, gali sakyti, biaurumas. Jie pilni suktybės, gobšumo, iš paskutiniųjų pataikauja naujajam režimui. Kai prasideda vokiečių okupacija, tada iškyla Langė, Gintautų kaimynas iš vakarų pusės, dar išradingesnis talkininkas naujųjų Lietuvos valdovų. Visų tų neramių įvykių eigoje žūva Gintautų žentas Dainius, paskui ir vienas Norodovas, o paskui ir dar vienas po kito kiti knygos herojai, pagrindiniai ir šalutiniai.

Nors rašytojas mėgsta įterpti keletą sakinių šen ar keletą puslapių ten tokio mišinio, kurį galėtum vadinti sentimentalia ar retorine poezija, bet apskritai romaną reikia laikyti realistiniu. Visas tas atsitiktinis poetizavimas yra greičiau nereikalingas priedas (pavyzdžiui, Monikos atsisveikinimas su aplinka, kai ji buvo sugalvojusi pasitraukti iš Lietuvos, nei šis, nei tas, ypač tokios vietos, kaip miežio ir avižos dialogas, arba tokie nuo visa ko atitrūkę šūktelėjimai, kaip „O, šventasis Partizane, melskis už mus!“).

Tačiau, tur būt, pagrindinė ir esminė A. Kairio realistinio pasakojimo yda yra jo nenuosaikumas, jo pastangos taip sutirštinti gyvenimo įvykius, kad jie pasidaro jau nebetikimi. Skaitytojas pradeda jausti iš pat pradžių, kad ar ne perdaug tik geri tie Gintautai. Toks jis geras ūkininkas, toks geras žmogus! Dar kol jis pavyzdingai ūkininkauja, dar pusė bėdos, galima juo tikėti. Bet kai rašytojas ima pasakoti, kad jie padeda visiems, kam tik pritrūksta darbo rankų, pinigų, arklio, pašaro, ratų, medžių, sėklos, duonos, tai jau kyla įtarimas, kad reikalas žymiai išpūstas. Vytauto Dainiaus tasai dainavimas taip pat perdėtai skamba. Bet gero daikto, kaip sakoma, niekada nėra perdaug.

Deja, dar skaudžiau pradedame jausti ypač žmonių charakteristikų sutirštinimą, kai susiduriame su neigiamaisiais herojais. Kol Monika Gintautaitė dar nebuvo ištekėjusi, Norodovai ir Langės rūpinosi per ją padidinti savo žemes. Bet juos visa neigiama pilnybe pamatome ne tada, o kaip tik okupacijų metais. Maža tai, kad, pvz., Norodovas tėvas pasidaro rinkiminės apylinkės pirmininku ir vaikščioja per žmones su balsavimų urna, kad jis padaro kombinacijas su savo žeme: jis dar ir dukterį pastumia į palaidumą, žmones iki kraštutinumo persekioja, Gintautus išveža. Langių sūnus Adolfas dar baisesnis už senį Norodovą. Naudodamasis vokiečių okupacija, jis pasirenka sau šitokią veiklos filosofiją:

„— Ką supranta ši kaimiečių banda? Botagą. Nugara ieško lazdos! Sulaužyti pasitikėjimą... Reikia paversti visus pilvo vergais, juodadarbiais mulais... Mano vertė pakils, kada Tylėnų smuks... Kada jie taps niekas daugiau kaip trąša žemei, purvas po galingųjų padais... Moniką laimės ne meilė, bet jėga...“

Su vokiečių talka jis tuoj ir ima smaugti žmones, ir čia visa ko viršūnę pasiekia plytinės statymas, tie visi sargybiniai šunes, jų maitinimas, staugimas, kai Jurgiukas pradeda smuikeliu čirvinti, Jurgiuko šaudymas. Tai vis tokios aukštybės, kokių realistai rašytojai retai tepasiekia arba atlieka tai įtikinamiau...

K. Abr.

ARKIVYSKUPUI PAGERBTI

Glasgovo lietuviai kartu su lenkais ir ukrainiečiais surengė jungtinį koncertą Glasgovo arkivyskupui pagerbti jo vyskupavimo sidabrinio jubiliejaus proga.

Koncerte Šv. Cecilijos choras sugiedojo dvi giesmes ir sudainavo dvi dainas.

„Išeivių Draugas“ rašo, kad trys mažos mergaitės, tarp jų labai puošniais tautiniais rūbais išsipuošusi Marytė Šneiderytė, įteikė arkivyskupui 25 rožių puokštę.

APIE RADVILAS

Prof. Vanda Sruogienė skaitė paskaitą „Lietuvos kunigaikščiai Radvilai istorijos būvyje“ Chicagos Jaunimo Centre.

Paskaita buvo pajvairinta aktorių Z. Kevalaitytės, M. Lemešytės ir A. Dikinio magnetofono juoston įrašyta Balio Sruogos dramos ištrauka „Barbora Radvilaitė“.

STUDIJA APIE E. PLATERYTĘ

Varšuvos lietuvaitė B. Vileišytė rašo studiją apie Emiliją Platerytę ir 1831 m. sukilimą.

Kaip žinome iš istorijos, E. Platerytė buvo viena iš šio sukilimo vadų.

SU LIETUVIAIS PASAULYJE

LIETUVIŠKI LAIKRAŠČIAI PIETŲ AMERIKOJE

„Argentinos Lietuvių Balso“ žiniomis, Pietų Amerikos kraštuose iš viso yra gimę ir mirę apie 50 lietuviškų laikraščių, daugiausia Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje.

Šiuo metu Argentinoje eina 1927 m. pradėtasis leisti „Argentinos Lietuvių Balsas“, „Laikas“ ir „Vaga“.

Urugvajuje nuo 1935 m. eina komunistinis „Darbas“ ir šapirografu spausdinamasis biuletenis „Žinios“.

Brazilijoje leidžiami „Mūsų Lietuva“ ir „Sąjunga - Alianca“.

Venezueloje nuo 1970 m. pradžios pradėtas leisti „Venezuelos Lietuvis“.

Kolombijoje buvo pasirodęs „Kolombijos Lietuvis“.

H. ŠALKAUSKO LAIMĖJIMAS

Dail. Henriko Šalkausko vandeniniais dažais tapytas paveikslas laimėjo pirmą premiją ir 200 dol.

Konkursinę dailės kūrinių parodą buvo suruošęs australų Robin Hood komitetas.

J. AUGAITYTĖ PHILADELPHIJOJE

Buvusi Lietuvos valstybinio operos teatro solistė Juzė Augaitytė šiuo metu gyvena Philadelphijoje. Ji turi muzikos studiją ir koncertuoja lietuviams ir amerikiečiams, taip pat dalyvauja vietos lietuvių visuomenės veikloje.

MIRĖ ŠIMTAMETIS

Chicagoje rugsėjo 15 d. mirė šimtą metų amžiaus atšventęs lietuvis V. Katkevičius.

Į Ameriką jis atvyko 1891 m., popieriaus fabrike išdirbęs 46 metus, o 25 metus sargavo.

ANGLŲ KALBA

A. Kairys, **„Curriculum Vitae“.** Dviejų veiksmų komiška tragedija. Į anglų kalbą vertė A. Milukas. Spausdino „Lietuvių Dienos“, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029. 1971. 88 psl.

Ką tik išėjo iš spaudos Anatolijaus Kairio „Curriculum Vitae“ vaidinimo vertimas į anglų kalbą. Veikalo turinys: benamių žmonių gyvenimas pasaulio viešbučio koridoriuje. Veikalo idėja: į Jungtinių Tautų eiles priimamos viena po kitos nežinomos, tik ką „gimę“ valstybės, bet nėra ten vietos Lietuvai. Tragiška, kad senos gyvos tautos skiriamos mirčiai, komiška, kad vadovaujamasi beprasmiškais dėsniais tarptautinėje politikoje.

Šio veikalo pastatymas lietuviškai, inscenizuotas komp. D. Lapinsko, susilaukė didelio dėmesio ir komentarų; reikia tikėtis, kad angliškuoju vertimu susidomės ne tik scenos meną studijuojantis jaunimas, bet ir kiti, kuriems rūpi šių dienų žmogų ir tautas jaudinančios problemos.

Be kita ko, lietuvių kalba šis kūrinys buvo išspausdintas „Pradalgėse“.

LITUANIA GATVĖ

„Laikas“ (Argentina) rašo, kad Temperley mieste gautas leidimas pavadinti gatvę Lituania vardu.

„Nereikia manyti, kad išgauti gatvę, turinčią jau kitą vardą, yra lengvas darbas. Reikia nemaža sumanumo, energijos, laiko“, rašo laikraštis.

Tos gražios pastangos, kaip sako laikraštis, yra Argentinos lietuvių patriotų darbas.

A. SMETONOS KONCERTAI

Pianistas Antanas Smetona savo naująjį koncertų sezoną pradėjo Clevelande, paskambinęs Debussy „Nuskendusią katedrą“, Ravelio „Vandens žaismą“, Haydno ir Schumanno „Fantaziją“.

Tą pačią programą pianistas pakartojo ir New Yorke.

Amerikiečių muzikos kritikai spaudoje labai palankiai jį įvertino ir pristatė jį, kaip paskutiniojo nepriklausomos Lietuvos prezidento vaikaitį, gimusį Paryžiuje ir po antrojo pasaulinio karo atvykusį Amerikon.

BENDRUOMENĖS SUKAKTIS

JAV Lietuvių Bendruomenė savo 20 metų sukaktį atžymėjo New Yorke spalio 8-10 d. d.

Minėjime buvo suorganizuota akademija, pianisto A. Smetonos koncertas, J. Bagdono dailės darbų paroda ir kitokie pasirodymai.

KUR ESAME PO 20 METŲ?

Sydnejaus lietuvių filisterių būrelis spalio mėn. surengė simpoziumą tema „Kur stovime po 20 metų gyvenimo Australijoje?“.

„Mūsų Pastogė“ rašo, kad ši akademija sutraukė daug žmonių.

PROF. A. J. GREIMO KELIONĖ

Vilniaus universiteto pakviestas, kaip „Literatūra ir Menas“ rašo, Lietuvoje lankėsi Prancūzijoje dirbąs prof. Algirdas J. Greimas. A. J. Greimas Vilniaus universitete skaitė dvi paskaitas, lankėsi mokslų akademijoje ir rinkosi medžiagos savo būsimiesiems darbams.

Iš Vilniaus prof. A. J. Greimas išvyko į Maskvą, kur taip pat skaitys paskaitas ir diskutuos su mokslo žmonėmis.

MIRĖ M. LIUBERSKIS

„Tėviškės Žiburiai“ rašo, kad Brooklyne spalio 12 d. mirė muz. Mykolas Liuberskis.

Savo laiku Lietuvoje muz. M. Liuberskis vadovavo Šančių šaulių chorui, Vokietijoje „Aušrinės“ chorui ir kt.

NAUJA V. VARDŽIO KNYGA

Oklahomos universiteto prof. dr. Vytautas Vardys parašė knygą „Karl Marx: Scientist? Revolutionary? Humanist?“

Knygą išleido amerikiečių leidykla Bostone.

IR MES TEN BŪSIME...

Nėra Kat. Bažnyčioje šventės ar net dienos, kuri neturėtų tiesioginio ryšio su mūsų kasdieniniu gyvenimu.

Kitaip ir būti negali. Bažnyčia įsteigta, kad mus mokytų, auklėtų ir vestų į pagrindinį mūsų tikslą — laimingą amžinąjį gyvenimą.

Štai dabar Vėlinių mėnuo. Meldžiamės, prisimename ir pagerbiame savo mirusiuosius. Bet tai dar ne viskas. Šitas mėnuo yra įspėjimas ir mums, kad bet kurią dieną ar net valandą ir mes mirsime. Juk niekas neturi Dievo garantijos, kad gyvensime tiek ir tiek laiko. Niekas nežino, kur ir kada paskutinį kartą suplaks širdis ir sustos judėjusi.

Žmonės juokaudami sako, kad saugiausia vieta yra lova. Bet 95% žmonių miršta lovoje. Tad ir ji neapsaugoja mūsų nuo mirties.

***

Jei su mirtimi baigtųsi mūsų gyvenimas ir siela išnyktų, tada mirtis daugeliui būtų didžios laimės valanda, nes išlaisvintų iš vargo ir kančių. Bet mirtis yra ne pabaiga, bet pradžia naujo gyvenimo. Mirtis atidaro jo duris. Tik koks įėjimas?

Tuoj teismas. Žaibinis teismas. Teisėjas — visažinantis Dievas. Sprendimas: arba amžina laimė danguje, arba laikinės kančios skaistykloje, arba amžinas pasmerkimas, žiūrint kaip praleidome šį labai trumpą gyvenimą čia, žemėje.

Tad, minint savo mirusiuosius ir žinant, kad netrukus ir mes būsime jais, ir verta, ir išmintinga, ir būtina dėl savo paties gera pagalvoti, kas su mumis atsitiktų, jei šią valandą mirtume. Koks mūsų teismas būtų? Kokio atlyginimo iš Dievo tikimės?

Kaip baisu pagalvoti, kad laikinieji reikalai nustelbia amžinuosius! Griebiamės už šiaudų, statome namus ant smėlio, vertiname tai, kas išnyks kaip migla. „Ką padės žmogui, kad ir visą pasaulį laimėtų, o savo sielą pražudytų?“

***

Dar turime laiko. Kiek? Nežinome!

Bet tą laiką panaudokime sutvarkyti savo sąskaitoms su Dievu. Gera išpažintis, nuoširdus gailestis, karšta atgaila gali visai pakeisti pomirtinio teismo sprendimą. „Sakau jums, įspėja Kristus, jei nedarysite atgailos, visi pražūsite... Kaip gi jūs neįvertinate laiko?“ (Luko 12, 56).

Melskimės už mirusius ir mokykimės iš mirties, kad laimėtume amžiną laimę.

A. J. S.

IŠLEIS ČIURLIONIO MONOGRAFIJĄ

Chicagoje sudarytas komitetas kurio pirm. yra P. Gaučys ir kuris numato išleisti anglų kalba M. K. Čiurlionio monografiją.

VOKIETIJOS LB ISTORINĖ APŽVALGA

Jaunimas. Jam VLB-nėje visą laiką buvo skiriama daug dėmesio. Ir pačiuose atsakingiausiuose VLB organuose vis būdavo jaunų žmonių. 6 kadencijose valdybai pirmininkavęs dipl. inž. Pranas Zundė pradėjo pirmininkauti būdamas 26 metų amžiaus. Valdybos jauniausiuoju nariu yra buvęs studentas Andrius Šmitas. Dar nepradėjusių 30-sius metus ar neseniai šią ribą peržengusių yra buvę kiekvienos tarybos sudėtyje. Tačiau neužmiršta nė specialūs renginiai jaunimui. Iš pradžios jie būdavo jungiami prie vaikų vasaros stovyklų, vėliau tapę visai savarankiais. Jaunimo vasaros stovykla su visuomeniniais kursais buvo 1956 m. rugpiūčio 15-26 d. d. su apie 60 dalyvių, jų tarpe svečiai iš Anglijos (17) ir Prancūzijos (2). 1958 m. balandžio 8-18 d. d. jaunimo sąskrydyje ir kursuose dalyvavo 58 asmenys. Panašūs kursai buvo 1959 m. birželio 20-29 d. d., 1961 m. liepos mėnesį ir 1964 m. liepos 18-20 d. d.

1965 m. sudarytas Vokietijos lietuvių jaunimo „Jaunimo metų komitetas“, vėliau išsivystęs į Jaunimo sekciją. Komiteto valdyboje buvo kun. Vingaudas Damijonaitis — pirmininkas, Vincas Bartusevičius ir Fricas Skėrys. Komiteto sąranga rėmėsi jaunimo organizacijomis ir jaunimu besisielojančiomis institucijomis. Šio komiteto pastangomis buvo įgalinti Vokietijos lietuviai jaunuoliai dalyvauti Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Čikagoje 1966 m. vasarą. Buvo nuvykę 15 Vokietijos lietuvių jaunimo atstovų. Kongresui užsibaigus, 1966 m. liepos 30-rugpiūčio 7 d. d. Romuvoje įvyko jaunimo stovykla, kurioje kongreso dalyviai perdavė savo įspūdžius kitiems Vokietijos lietuviams jaunuoliams. Nuo 1967 m. kovo 4 d. Jaunimo metų komitetas likviduotas, ir ėmė veikti Jaunimo sekcija. Ji yra Vokietijos LB rėmuose, bet veikia pagal savo nuostatus. 1967 m. rugsėjo 9-10 d. d. nutarta „perimti globoti ir leisti kun. K. Senkaus iniciatyva suorganizuotą lietuviško jaunimo laikraštėlį“ (Inf. 1967 Nr. 30, psl. 5). Tas laikraštėlis „Jaunimo Žodžio“ vardu kartas nuo karto vis dar parodo gyvybės ženklų. Iki šiol jo išėjo 9 numeriai, paskutinysis 1971 metais, nepažymint tikslesnės datos. Pirmasis redaktorius buvo Vincas Bartusevičius, paskutinio numerio redaktoriais yra pasirašę Teresė Bogutienė, Romas Šileris ir Andrius Šmitas. Redaktoriais yra buvę taip pat Kristina ir Vytautas Brazaičiai, Gerhardas Bauras, Vanda Endriukaitė ir dr. Vilius Lėnertas. VLB jaunimo sekcija yra suruošusi eilę renginių jaunimui: 1967 m. lapkričio 24-26 d. d. jaunimo vadovų kursus Kaiserslauterne, 1968 m. liepos 28 — rugpiūčio 1 d. Romuvoje Europos lietuvių jaunimo sąskrydį, pernai mėgino ruošti jaunimo vasaros stovyklą, bet nepasisekė, o šiemet tokia stovykla sėkmingai vyko tuoj po studijų savaitės Bad Pyrmonthe. Jaunimo sekcija yra paruošusi programą keliems kitų veiksnių organizuotiems jaunimo suvažiavimams — seminarams, pvz., du kartus organizavo Stuttgarto LB apylinkė. Aišku, kalbant apie jaunimą, tektų suminėti ir jaunimo organizacijas. Jų Vokietijoje yra: ateitininkai, skautai, evangelikų jaunimo ratelis, bet apie jas kalbėti būtų per platu šio rašinio rėmuose. Taip pat tik apskritai tenka suminėti, kad jaunimo seminarus yra organizavusios ne tik kai kurios VLB apylinkės, bet taip pat organizacijos, pvz., Europos lietuvių fronto bičiuliai. Vokietijos LE taryba nuo 1970 m. turi iš savo eilių referentą jaunimo reikalams, kuriuo yra kun. Antanas Bunga, kaip tik savo klebonijoje š. m. birželio 10-13 d. d. suruošęs jaunimo seminarą. Jaunimo skyriai yra prie kai kurų VLB apylinkių: Bonn-Koeln, Hamburg, Kaiserslautern, Muenchen. Vokietijos lietuvių jaunimas yra sveikai kritiškas, bet neatrodo, kad būtų pasinešęs į ekstravagancijas ir destrukciją.

KUN. BRONIUS LIUBINAS

Kultūriniai renginiai. Kad Vokietijos lietuviams kultūrinė veikla visą laiką rūpėjo, tai matyti iš visos eilės faktų. Jau 1951 m. liepos 29 d. įsteigta Vokietijos lietuvių kultūros taryba Muenchene, išrenkant jos pirmininku dr. Joną Grinių, o nariais rašytoją Vladą Brazaitienę-Proščiūnaitę, rašytoją Antaną Giedrių, muziką Motiejų Budriūną ir knygų leidėją Joną Rimeikį. Deja, apie tos tarybos nuveiktuosius darbus dokumentuose neteko nieko užtikti. Kultūrinės veiklos iniciatyvų ėmėsi ir imasi Vokietijos LB valdyba. Taip 1956 m. gegužės 19-21 d. d. Romuvoje buvo suruoštos „Kultūros dienos“, sutraukusios apie 500 žmonių. Programoje reiškėsi Memmingeno choras „Darna“, diriguojamas Motiejaus Budriūno, ir LS kuopų vyrų choras, diriguojamas Fausto Strolios, o taip pat solistė Marija Panse-Simaniukštytė ir smuikininkai Kazys Motgabis ir Faustas Strolia. Paskaitas skatė dr. Jonas Grinius ir dr. Antanas Rukša, savo kūrybos skaitė A. Venclauskas, buvo išstatyti keturių dailininkų kūriniai parodai.

Kitos kultūrinės dienos VLB valdybos iniciatyva buvo suruoštos 1961 m. rugpiūčio 12-14 d. d. Hannoveryje, kur dainavo solistė Janina Liustikaitė, o eilė kultūros darbuotojų skaitė paskaitas.

Į tą pačią kategoriją tektų rikiuoti pakartotinius kolonijų lankymus su koncertais ir paskaitomis. 1956 m. liepos 29 - rugpiūčio 12 d. aplankyta 15 šiaurės Vokietijos apylinkių. Dalyvavo dainininkė Janina Liustikaitė, aktorė L. Miglinienė ir LS dalinių vyrų kvartetas, vadovaujamas Fausto Strolios. Lydėjo ir paskaitas skaitė VLB valdybos nariai Jonas Glemža ir Erdmonas Simonaitis. Po šešerių metų (1962) vėl VLB valdyba suorganizavo panašias kultūrines keliones. Ir šį kartą dalyvavo dainininkė Janina Liustikaitė, ją pianinu lydėjo iš Kanados atvykęs muzikas Stasys Gailevičius, kartu keliavo aktorė Eliza Gedikaitė-Tamošaitienė. Per 10 dienų aplankyta 10 lietuvių kolonijų: Kaiserslautern, Hanau, Schwetzingen, Muenster bei Dieburg, Uhlerborn, Luebeck, Hamburg, Osnabrueck, Vechta ir Lebensstedt (1962 m. liepos 15-25 d. d.). Birželio 17 d. Janina Liustikaitė koncertavo Miunchene, birželio 18 d. — Memmingene, o birželio 25 d. Stuttgarte, kur kartu dalyvavo ir aktorė Eliza Gedikaitė-Tamošaitienė. Šiose kelionėse paskaitininkais buvo dr. Jonas Grinius, VLB pirminink. kun. Bronius Liubinas, mokyt. Steponas Povilavičius ir VLB valdybos nariai Erdmonas Simonaitis ir Jonas Stankaitis. 1963 m. kovo 3 d. VLB valdyba buvo suruošusi lietuvių liaudies dainų ir šokių koncertą Karlsruhės miesto salėje. Dainavo Marija Panse-Simaniukštytė, šoko Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, vadovaujama Elizos Tamošaitienės. Dalyvavo daug ne tik lietuvių, bet ir vokiškos publikos.

1963 m. liepos 31 — rugpiūčio 20 d. šešias lietuvių kolonijas Vokietijoje aplankė menininkai iš JAV, atsiųsti PLB valdybos: dainininkai Prudencija Bičkienė ir Liudas Stukas, pianistas Alvydas Vasaitis ir jumoristas aktorius Vitalis Žukauskas.

Kultūriniais renginiais tektų laikyti taip pat kasmet vykstančius lietuviškųjų švenčių minėjimus. Jų daug surengia VLB apylinkių darbuotojai, rengiama VLB valdybos įgaliotinių prie kraštų vyriausybių, kur susirenka žmonės iš platesnių apylinkių, LS lietuvių kuopos yra rengusios eilę metų plataus masto Vasario 16 minėjimus.

Eilę metų VLB valdyba yra pati rengusi centrinius Vasario 16 minėjimus, sutraukusius daug dalyvių ir užangažavusius stiprias menines pajėgas. Tie minėjimai, žinoma, nebuvo tik kultūrinio pobūdžio, o kartu ir sudarydavo platformą politiniam pasisakymui. Kalbėtojais daugeliu atvejų yra buvę Vokietijos parlamentarai. Pirmasis toks minėjimas, VLB valdybos ruoštas kartu su LS kuopomis ir Vliko vykdomąja taryba, buvo 1961 m. vasario 19 d. Frankfurte, kur kalbėjo Hesseno Landtago narys Richard Hackenberg, o meninę programą išpildė Vasario 16 gimnazijos choras ir tautinių šokių grupė, pirmą kartą E. Tamošaitienės vadovybėje. 1962 m. vasario 18 d. minėjimas įvyko Stuttgarto „Liederhallėje“. Kalbėjo dr. Joseph Dahmen, meninėje programoje reiškėsi dainininkė Marija Panse-Simaniukštytė, aktoriai Eliza Gedikaitė-Tamošaitienė ir Harald Bender ir Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė. 1963 m. vasario 23 d. centrinis minėjimas buvo Hamburge. Meninę programą išpildė dainininkė Marija Panse-Simaniukštytė ir Vasario 16 gimnazijos šokėjai bei aktoriai. Paskaitą skaitė dr. Petras Karvelis. 1964 m. centrinis Vasario 16 minėjimas buvo Mannheime, „Rosengarten“ salėje. Kalbėjo Bundestago narys dr. Herbert Czaja, dainavo Marija Panse-Simaniukštytė, deklamavo ir šoko Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Dalyvavo apie 1.000 žmonių. 1965 m. VLB valdyba centrinį minėjimą suruošė Heidelberge, Karalių salėje. Paskaitą skaitė Bundestago vicepirmininkas dr. Richard Jaeger. Meninėje programoje buvo iš JAV atvykę: dainininkė Aldona Stempužienė, pianistas Antanas Smetona ir muzikas Darius Lapinskas, dirigavęs Mannheimo teatro orkestrui, palydinčiam Aldonos Stempužienės giedamas lietuvių liaudies dainas. Aišku, netrūko nė Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupės. Dalyvavo apie 800 žmonių. 1966 m. centrinio minėjimo metu Romuvoje paskaitą skaitė Bundestago narys dr. Dietrich Rollmann, o meninėje dalyje buvo suvaidinta trilogija „Lietuvos kryžiaus kelias“, režisuota Elizos Tamošaitienės, parašyta tuometinio gimnazijos direktoriaus kun. Br. Liubino. 1967 m. vasario 18 d. centrinis minėjimas įvyko Weinheime miesto halėje, kur kalbėjo prof. dr. Juozas Eretas, o meninę programą išpildė pianistas Antanas Smetona, dainininkė Laima Stepaitienė ir Vasario 16 gimnazijos choras, vadovaujamas K. Motgabio, bei tautinių šokių grupė. 1968 m. Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukaktis centriniai buvo paminėta Mannheime, Kolpingo namuose. Paskaitą skaitė prof. dr. Zenonas Ivinskis. Meninėje dalyje buvo dainininkė Janina Liustikaitė, Vasario 16 gimnazijos choras ir jos tautinių šokių grupė. Paskutinis iki šiol Vokietijos LB valdybos suruoštas centrinis Vasario 16 minėjimas įvyko 1969 m. Mainzo Kurfiurstų salėje, sutraukęs apie 600 žmonių. Paskaitą skaitė Bundestago narys dr. Werner Marx, meninę programą atliko aktorė Eliza Tamošaitienė, Vasario 16 gimnazijos choras ir jos tautinių šokių grupė.

(Bus daugiau)

TAIP REIKIA GYVENTI

KUR VEDA NEPAGRĮSTA BAIMĖ IR RŪPESČIAI?

Rūpestis yra vienas didžiausių ir pavojingiausių žmogaus priešų. Jis sutinka mus lopšyje ir lydi per visą gyvenimą iki jo pabaigos. Rūpesčiai stiprų asmenį paverčia paliegėliu, sveiką — ligoniu. Baimė ir rūpesčiai daugiau nužudo žmonių, negu karai, atneša daugiau ligų, negu visokiausios bacilos. Nepagrįstų rūpesčių pasėkoje gatvėse vaikščioja paliegėliai, alkoholikai, ligoninėse apstu psichiškai nesveikų.

Kiekvienas mūsų privalome saugotis rūpesčių, jaudinimosi, tarytumei slapuko žudiko, kuris be pasigailėjimo tyko nuskinti mūsų gyvybę. Medicinai žinoma, ir laboratorijose ištirta, kad rūpesčio, pykčio bei susijaudinimo persunktas organizmas yra neatsparus prieš ligas, ir tokiu būdu žmogus pats atidaro duris visokiausiems negalavimams. Daugumos sunkių ligų priežastis yra susinervinimas, rūpestis, pyktis ir beprasmis jaudinimasis.Organizmo normalios funkcijos sutrukdomos, širdies normalus veikimas silpninamas, virškinimo procesas trikdomas, ir taip nejučiomis susergama skilvio, kepenų, tulžies ir eile kitokių ligų. Nesveikas žmogus darosi bailys, persisunkia panika, kartais net egoizmu. Pvz., perskaitoma laikraštyje, kad siaučia gripo epidemija, ir pradedama drebėti iš baimės. Iš tiesų didmiestyje gal yra tiktai keliasdešimt susirgimų, nes laikraščiuose dažnai pilna sensacijų. Juk daktarai, gailestingosios seserys ar slaugės labai retai teužsikrečia ligomis. Jie gi nėra užburti prieš jokias ligas, tačiau jie negalvoja, nebijo ir negauna tų ligų, dažniausiai daktarai ir kiti medicinos darbuotojai džiaugiasi savo puikia sveikata ir sulaukia senyvo amžiaus, visuomet linksmi, nors sunkiai dirba dienomis ir naktimis.

Silpnaviškumas, nerviškumas, baimė dažnai žmoguje būna išsivystę dar nuo kūdikystės laikų. Todėl labai svarbu protingas, sveikas vaikučių auklėjimas. Norint gąsdinimu priversti vaikus paklusti vyresniųjų norams yra ne tik neišmintinga, bet skaudus pažeidimas vaikiškos švelnios sielos ir jaunutės asmenybės. Tai palieka neigiamus ženklus ir subrendusių žmonių būde. Į vaiko klausimus, kodėl jis turi elgtis taip, o ne kitaip, mamytė kartais atsako gąsdindama kokiu nors baubu ar baisenybe, jeigu nesielgs pagal jos norą. Toks atsakymas yra labai neišmintingas. Į visus klausimus vaikučiams galima surasti protingus ir jų amžiui prieinamus atsakymus.

Labai dažnai patys save mes sendiname be laiko. Psichologas dr. Miller rašo, kad savo organizmą galima išlaikyti sveiką ir sulaukti seno amžiaus visai paprastai. Jo patarimu, pirmiausia reikia pašalinti iš galvos visas blogas mintis, kurios trumpina žmogaus amžių. Neturėti savo širdyje rūpesčio, pykčio, neapykantos, kerštо, gobšumo, baimės bei įtarinėjimų. Didelis ir pavojingas žmogaus sveikatos priešas yra pavydas — jis niekuomet nepadės, visuomet sužeis, nieko nepataisys, bet ardys, nieko nepagydys, bet visuomet atliks naikinamąjį darbą. Dr. Miller pataria laikyti savo kūną švarų, dažnai maudytis, ryte šaltu vandeniu (žinoma, jeigu fizinis žmogaus stovis tam neprieštarauja), nerūkyti, kiek galima daugiau naudotis šviežiu oru, gerti daug vandens, — 5 ar daugiau stiklines per dieną, mažinti cukraus ir krakmolo suvartojimą, naudoti daug žalių daržovių, nevartoti daug mėsos, valgyti ne vėliau kaip 7 val. vakare ir nepersivalgyti. Juoda duona sveikiausia. Šviežias maistas sveikiausia. Sėsk prie stalo gerai nusiteikęs. Niekuomet nevalgyti, kai esi piktas, susinervinęs ir išsigandęs. Tokiu atveju sveikiau visai nevalgyti. Vengti vidurių užkietėjimo, kaip didžiausios nelaimės. Labai sveika kasdien fiziniai pratimai, porą mylių pavaikščioti, miegoti užtektinai, bet ne per ilgai, sveikiausia prie atviro lango, nenešioti per daug drabužių, kad kūnas natūraliai vėsintųs. Nenuodyti organizmo visokiausiomis tabletėmis, tiktai daktaro priežiūroje naudoti vaistus. Svarbiausia nesijaudinti. Jeigu mes visas šiandienines savo bėdas surašytume, o po pusmečio jas perskaitytume, tai pamatytume, koks beprasmis buvo mūsų jaudinimasis ir nervinimasis: ko bijojome, visiškai neįvyko, o kas atsitiko, taip pat neturėjo tokios jau didelės ir lemiamos reikšmės. Nusišypsotume tada ir pagalvotume: koks beprasmis buvo mūsų rūpestis! Ir kiek tai kainuoja mums sveikatos!

Skaitai laikraščiuose, ir liūdna darosi, kai užtinki žinių apie tą ar kitą iš mūsų tarpo išsiskyrusį asmenį. Draugai ir pažįstami krenta, tarytumei rudens lapai, nesulaukę normalaus rudens — amžiaus pabaigos. Kodėl? Čia ir yra ta tragika, kad gal iš dešimties devyni galėjo išvengti ankstyvos ir nelauktos mirties. Kiekvienas mūsų esame ar statytojai, architektai savo pačių gyvenimo, ar jo naikintojai. Reikalingas tikrai pasiti ėjimas, stipri valia. Praradus vilį ir pasitikėjimą savimi, joks daktaras nebepadės. Tikėjimas ir viltis stebuklingai atgaivina mūsų dvasią, suteikia nepaprastą dvasinę stiprybę ir ramybę. Turinčio pasitikėjimą savimi žmogaus nepalauš joks vargas. Viltis liūdesį ir tamsumą paverčia saulėtu pavasariu, ir dvasios dykumos tarytumei rožėmis sužydi. Dievas sutvėrė žmogų ne vergu, paliegėliu, bet dvasios galiūnu, laimėtoju. Pasitikėkime Dievu ir savimi, kultyvuokime dvasinę ir fizinę jėgą, optimizmą, gerą savijautą. Pasikalbėjimuose ieškokime linksmų, malonių temų. Šypsenos ir juoko jėga yra magiška.

Kontroliuokime savo būdą, pažinkime patys save. Žinokime stiprumus, bet neužmirškime ir silpnumų, nes visi mes jų turime, dažnai mėgstame kaltinti kitus tuo, kuo patys esame paliegę. Daugelis žmonių paprastai apie kitus žino daugiau, negu apie save. Gal šiek tiek ir teisybe remdamiesi išnagrinėjam savo draugų blogybes, bet vargiai ryžtamės patyrinėti save. Dažnai mes žinome žymiai daugiau apie savo automobilį, negu apie save. Jeigu mašina nevažiuoja, tai ardome, valome, studijuojame, kol surandame priežastį ir ją pašaliname. Tačiau savęs daznokai nesugebame pažinti, sutvarkyti savo gyvenimą ir gražiai sugyventi su savo artimaisiais. Kaltiname kitus, atrodo, kad visi priešiškai nusiteikę, esame nesuprasti, neįvertinti, kaltiname dėl savo likimo net Dievą.

Prisimenu dzūkų pasaką. Senelis nusivedė vaikaitį grybauti. Miške mažasis išdykėlis pradėjo šūkauti, bartis. Žinoma, aidas jam tą patį atsakė. Vaikaitis skundžiasi seneliui, kad kažkoks blogas berniukas barasi. Senelis patarė vaikučiui gražiai kalbėti ir bandyti taip su tuo „negeruoju" berniuku susitaikyti...

Panašiai ir su mumis: ką sėjame, tą ir pjauname. Šeimyniniame gyvenime turime bėdų, problemų, tačiau, šaltai apsvarsčius, visuomet randama išeitis. Panašiai ir organizaciniame gyvenime. Pasitaiko tiesiog ubagiškos sielos asmenybių, kurios niekuomet nepatenkintos, visus įtaria, pavydi, pradeda kurstymo ugnį vienų prieš kitus, sukelia nereikalingus ginčus lietuviškoje spaudoje. Tokie ne tiktai patys save naikina, bet pažeidžia ir kitų sveikatą, užmuša entuziazmą aukotis ir dirbti. Ne veltui Maironis rašė: „Apsaugok, Viešpatie, nuo priešo, kuris patamsėj duobę knisa, kuris ant kelio viešo purvais aptaško žmogų visą..."

Dar kiti visuomet liaupsina patys save: aš žinau, aš padariau, aš sakau, aš mėgstu, aš nemėgstu ir t. t. Tas, kuris gerbia tiktai savąjį „aš", vienas tiktai ir gerbia jį. Tas asmuo, kuris vertas pagarbos, yra kuklus, malonus, teisingas, nuoširdus, gerbia kito nuomonę, yra geras klausytojas, visuomet randa ką nors gera, teigiama pasakyti apie kitą asmenį, artimui nelaimėje ištiesia ranką. Jis kaip magnetas traukia į save draugus, laimi visų pasitikėjimą bei pagarbą. Jis tikras laimėtojas.

Išraukime tad piktžoles iš savo širdies, ir tai ne tiktai pačių savo gerovei, bet ir kitų. Būkime jautrūs savo artimui, padėkime nelaimėje, vienatvėje, jeigu ne materialiai, tai moraliai. Būkime tikri broliai bei seserys vieni kitiems, juk esame vienos nelaimės ir likimo vaikai. Nukreipkime savo energiją, protą ir gabumus naudingiems tautiniams kultūriniams darbams, ir mūsų dienos bus šviesesnės, malonesnės ir sveikesnės.

G. J.

(iš „Moters Balso" puslapiuose nesutilpusios medžiagos)

KIEK JAU KAŠTAVO KELIONĖ Į MĖNULĮ

„Naujienų" dienraštis rašo, kad paskutinioji Apollo 15 kelionė į mėnulį kaštavo Amerikai 445 milijonus.

Paties erdvės laivo „Endeavour" statyba kaštavo 65 milijonus; modulės „Falcom", kurioje du astronautai nusileido ant mėnulio, 50 milijonų; raketa „Saturn 5", kuri erdvės laivą nuo žemės išnešė į erdves, 185 milijonus; laboratorija, aprūpinta ypač komplikuotais preciziniais instrumentais svarbioms informacijoms į žemę siųsti (ta laboratorija palikta mėnulyje), 25 milijonus; automobiliukas „Rover", kuriuo astronautai apvažinėjo keliolika mylių mėnulio paviršiaus (taip pat paliktas mėnulyje), — 8 milijonai; mokslinė laboratorija erdvės laive „Endeavour" mėnulio paviršiui aplink skraidant tyrinėti, — 17 milijonų; Apollo 15 išsiuntimo ir grįžus į žemę priėmimo operacijų išlaidos — 95 milijonai.

Apollo 15 skridimas ir buvimas mėnulyje truko 12 dienų — nuo liepos 26 d. iki rugpiūčio 7 d.

Visos erdvės tyrimo išlaidos su visais penkiolika Apollo, įskaitant ir numatytąjį ateinančiais metais skristi Apollo 17, Amerikai kaštavo dvidešimt penkis su puse milijardų dolerių.

NAUJA NUODĖMĖ

Mediolano (Milano) arkivyskupas kard. Giovani Colombo „Osservatore Romano" laikraštyje išspausdino straipsnį, kuriame rašoma, kad neatsargus vairavimas nuo šiol bus nuodėmė, ir tik kunigas per išpažintį tegalės ją „išrišti".

PUSMILIJONIS

Iš 33 milijonų lenkų kasdieną 500.000 prisigėrę neateina į darbą.

PER MAŽA RABINŲ

Sov. Sąjungoje gyvena apie 3 milijonai žydų. Tai yra daugiau negu Izraelyje.

Tuo tarpu Sov. Sąjungoje esama tik apie dvylika rabinų.

TURGENEVO SMEGENYS

Iki šiai dienai žinomi sunkiausi smegenys priklausė rusų rašytojui Ivan Sergejevič Turgenevui (1818-1883).

Jo smegenys svėrė 4 svarus 7 uncijas. Vidutinis smegenų svoris yra 3 svarai 1 uncija.

Po Chicagos dangum

Iš žurnalistų veiklos. Naujoji Centro Valdyba jau pradėjo darbą.

CV jau numatė kelius naujus darbus, o savo laikraštį „Pranešėją" spausdins Vijeikio spaustuvėj. Tikimasi surengti kartu su skyriaus nariais iškilmingą spaudos balių.

Chicagos skautai. Akademinis Skautų Sambūris surengė metinę šventę spalio 16 d. Chestertone, Ind., Jonyno vasarvietėje.

Vienetas buvo įsteigtas 1924 m.

Chicagos Jūrų Budžių „Prezidento Smetonos" įgula įsigijo naują jachtą šešerių metų senumo, kuri kainavo 9 tūkst. dolerių. Savininkas dovanojo 4 tūkst., kita dalis gauta pasiskolinti. Kapitonu išrinktas j. v. s. Bronius Juodelis.

Meno parodos. Dail. A. Varno turėjo būti spalio 9 d., bet, kūrėjui nesuspėjus baigti kai kurių paveikslų, atidėta neribotam laikui. Dail. A. Rūkštelės paroda atidaryta spalio 16 d. jo 65 metų amžiaus sukakties proga Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijoje. Išstatyti 45 kūriniai. Dail. Vyt. Kasiulio paroda atidaroma lapkričio 13 d. Jaunimo Centre. Į atidarymą atvyksta ir pats dailininkas iš Paryžiaus.

Antrasis Margučio parengimas. Prieš mėnesį Margutis surengė svečių iš Vokietijos Šalčių koncertą, o spalio 23 d. į Jaunimo Centrą atvyksta Montrealio lietuvių Gintaro ansamblis. Nors atvykimas Gintaro Ansamblio kainuos daugiau kaip porą tūkst. dolerių, bet Margučio štabas tikisi, jog lietuviai atvyks į koncertą.

Džiaugiasi ištrūkę. Prieš 7 metus visus nustebino E. K. Vasiliauskų išvykimas į Lietuvą su visa šeima. Pardavę visą turtą, jie tikėjosi Lietuvoje daug ką įsigyti ir ramiai sau gyventi. Bet kai jie nuvyko, gyvenimas pasirodė nepakeliamas.

Jiems užtruko net 7 metai, kol pagaliau gavo leidimą vėl grįžti į Chicagą, ir čia su abiem sūnumis vėl iš naujo pradeda įsikurti.

Anglijos Lietuvių Klubas. Spalio 9 d. Balio Pakšto salėje įvyko buvusių Anglijoj tradicinė rudens lapų vakarienė. Valdybos pirm. A. Lakas sveikino visus atvykusius ir pristatė kitų draugijų atstovus, pasveikino Vl. Paliulionį, kuriantį lietuvišką šeimą. „Anglikono" red. L. Venckus kalbėjo apie Kutkutės Šalpos Ratelį ir paprašė visus įsigyti rožių, kurių pelnas skiriamas šiai gabiai Anglijos lietuvaitei padėti. Vyt. Bilitavičius paskaitė jumoro.

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus. Prieš penkerius metus įsikūręs Balzeko L. Muziejus jau yra sutelkęs labai daug istorinių svarbių eksponatų. Neseniai buvo įsteigtas ir Lietuvos karinis skyrius. Lapkričio 14 d. ten bus Nepriklausomybės kovų metu žuvusieji paminėti specialia programa.

Nuo lapkričio 13 d. vakarais pradės veikti kalėdinių papuošalų kursai, kuriuos ves šios srities specialistė Helen Pius.

Du parengimai. Nemaža į Chicagą ateina gražiai pasipuošusios, kas mėnesį leidžiamo vaikų žurnalo „Eglutės". Ji švenčia 20 metų sukaktį, todėl Chicagos lietuviai lapkričio 7 d. Jaunimo Centre rengia jai jubiliejines iškilmes.

Kitas kasmetinis parengimas — tai Operos balius, kurio tikslas sutelkti naujai operai lėšų. Mes visi labai laukiame „Jūratės ir Kastyčio" lietuviškos operos, todėl mums rūpi ją kiek galima daugiau paremti. Balius įvyks lapkričio 6 d. Programą išpildys Operos vyrų choras.

Mūsų sukaktininkės. 75 metų sulaukė skautininkė ir rašytoja bei Lietuvos meno žinovė J. Vaičiūnienė. Nors tiek jau metų sulaukusi, tačiau vis dar kuria naujus eilėraščius ir neseniai išleido rinktinį „Rūpestis". Lapkričio 14 d. „Draugo" patalpose įvyks šios knygos pristatymas, kurį ruošia Skautų Sąjungos Seserija.

Kita lietuvaitė, kuri ilgus metus yra dirbusi „Draugo" redakcijoj, dr. Ona Labanauskaitė, Brooklyne švenčia savo 70 metų sukaktį.

Naujas fondas. Spaudoj pasklido žinia, kad Chicagoje įsteigtas naujas fondas — Simo Kudirkos.

Fondas skirs stipendijas studijuojantiems antikomunistinę veiklą Amerikos strateginiam Institute.

Bal. Brazdžionis

LIETUVOJE

TRADICINIS FESTIVALIS

„Tiesa" rašo, kad po ketverių metų pertraukos Dainų slėnyje Kaune įvyko aštuntasis tradicinis Politechnikos instituto festivalis.

Dvi dienas Dainų slėnyje dainavo ir šoko iš įvairių respublikų suvažiavę dainininkai ir šokėjai.

MOKYKLOS UKMERGĖS RAJONE

Ukmergės rajono politinio švietimo vedėjas A. Mackevičius „Tiesoje" rašo, kad šiais mokslo metais rajone veiks 56 pradinės, 23 marksizmo-leninizmo pagrindų ir 25 aukštosios mokyklos. Jose mokysis apie 3.500 asmenų. Komjaunimo politinio švietimo sistemoje dirbs 28 mokyklos.

FILMAS APIE IŠEIVIUS

„Literatūra ir menas" rašo, kad Lietuvoje pastatytas dokumentinis filmas „Lietuviškoji Amerika".

Filmo scenarijų paruošė V. Kazakevičius ir E. Aukštikalnis. Jame atvaizduota, kaip laikraštis rašo, „nelengva šalies duona, ir išsvajotas susitikimas su protėvių žeme, ir emigracinė nostalgija, prarastos jaunystės ilgesys..."

DĖL LIETUVOS ŽYDŲ PADĖTIES

Spalio 29 d. britų „New Statesman" išspausdintame Dan Gillon straipsnyje „Rusija ir jos žydai", be kita ko, rašoma:

„Pavyzdžiui, nors žydai sudaro apie 10 procentų Vilniaus gyventojų, nė vienas žydas niekada nebuvo išrinktas keturių miesto rajonų pirmininku, vicepirmininku ar sekretorium; nė vienas Lietuvos žydas niekada nebuvo išrinktas liaudies teismo teisėju ar reikšmingesnėms kokioms nors pareigoms toje srityje į profesines sąjungas, ir pokario metu nė vienas žydas studentas Lietuvoje (išskyrus gal mažą skaičių vaikų iš privilegijuotųjų partijos narių šeimų) nėra gavęs stipendijos, kad, baigęs universitetą, galėtų pagilinti studijas Leningrade ar Maskvoje".

ŽYDŲ ARESTAI

Britų laikraščiai rašo, kad Maskvoje buvo areštuota daugiau kaip 90 žydų, kurie norėjo įteikti Kremliui prašymą. Tarp jų buvę ir Lietuvos žydų.

10 žydų buvę areštuota Kaune. Jie areštuoti traukinyje, kai sulipo važiuoti į Maskvą.

PARODA ČIURLIONIO MUZIEJUJE

M. K. Čiurlionio dailės muziejuje Kaune spalio mėn. atidaryta Kauno dailininkų rudens paroda. Dauguma kūrinių skirta būsimai parodai „Mūsų jūra". (ELTA)

TERŠIAMA APLINKA

„Tiesos" pašto skyriuje L. Strazdienė rašo: „Kauno baldų kombinato antras cechas teršia aplinką. Aušros gatvės gyventojai teiraujasi, kada galės kvėpuoti grynu oru?"

Lietuvos baldų ir medžio apdirbmo pramonės ministras P. Kurys pranešė, kad įmonė rūpinasi: montuojami ciklonai, kurie apsaugos aplinką nuo dulkių ir piuvenų, sutvarkius ventiliavimo sistemas, sumažės triukšmas ir oras ne taip bus teršiamas dujomis.

UŽ DRĄSĄ IR PASIAUKOJIMĄ

Už drąsą ir pasiaukojimą, gelbstint skęstančius žmones, apdovanoti medaliu „Už skęstančiųjų gelbėjimą" Albinas Šimonėtis (po mirties), Vytautas Lučkauskas, Olegas Sobolis, Francas Šelvianas, Algirdas Kaliukevičius, Bernardas Makovskis, Ona Sipavičienė, Ana Zontovič.

PARODA KLAIPĖDOJE

Klaipėdos dramos teatro patalpose atidaryta Klaipėdos ir Palangos dailininkų kūrinių paroda, vardu „Pajūris ir žmonės".

„Tiesa" rašo, kad išstatytieji paveikslai rodo sunkų darbą ir puikų Baltijos pakrančių peisažą.

DAUGIAU NEGU PAGAL PLANĄ

„Tiesa" rašo, kad Lietuvos žemės ūkio darbininkai, vykdydami komunistų partijos nutarimus, organizuotai lenktyniaudami, nuėmė bulvių ir vaisių derlių ir pardavė valstybei daugiau negu pagal planą buvo numatyta. Derliaus surinkimo punktai priėmė 183 tūkst. tonų bulvių ir 57 tūkst. tonų vaisių.

ČIURLIONIS VARŠUVOJE

Muzikas J. Domarkas spalio mėn. dirigavo Varšuvos nacionalinės filharmonijos simfoninį orkestrą. Tarp kitų dalykų, išpildė ir M. K. Čiurlionio simfoninę poemą „Miške".

„Tiesa" rašo, kad, nuskambėjus paskutiniems poemos akordams, klausytojai surengė tikras ovacijas.

ANYKŠČIAI

„Minties" leidykla išleido knygą „Anykščiai".

RESTORANAI, KAVINĖS, UŽKANDINĖS

Vilniuje veikia 440 restoranų, kavinių ir užkandinių. (ELTA)

GATVIŲ VALYTOJAI

„Švyturio" žurnalo žiniomis, Vilniaus gatves rytais šluoja 700 žmonių ir plauna 35 mašinos. (ELTA)

DOVANOS ARTIMIESIEMS

PIGIAU! GERIAU! GREIČIAU!

Nežiūrint tai, kad prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki galo metų lieka tos pačios.

Išnaudokite progą, pasiųsdami jau dabar dovanų savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3)

3¾ jardo puikios vilnonės angliškos medžiagos eilutei, 3 jardai vilnonės angliškos medžiagos apsiaustui, 1½ jardo crimplene medžiagos suknelei, 1 vyriškas arba moteriškas megztukas, vyriškos arba moteriškos kojinės, vilnonė gėlėta ar su ornamentais skarelė, 20 angliškų cigarečių, 1 sv. dėžė šokoladinių saldainių.

Įskaitant muito ir persiuntimo išlaidas, siuntinys kainuoja **£40.00.**

SIUNTINYS 1971 (4)

Itališkas nailoninis lietpaltis, gali būti vyriškas ar moteriškas, vilnonė angliška medžiaga eilutei, vilnonė medžiaga suknelei, medžiaga sijonui, 1 vyriški nailono išeiginiai marškiniai, bliuzelė, šilkinė skarelė, 1 sv. dėžė šokoladinių saldainių.

Siuntinio kaina **£35.00.**

Taip pat dar galime pridėti prie šių ar kitų siuntinių be jokių papildomų persiuntimo išlaidų daiktų, kurių klientas pageidauja.

Šie yra labai vertingi ir reikalingi dalykai:

Nailoninio kailio viršus moteriškam apsiaustui £12.00, vilnonė gėlėta skarelė £1.75, vyriški ar moteriški nertiniai už £4.50 ar £6.00, nailono marškiniai £2.75, bliuzelė £3.00, nailono lietpalčiai £4.00, crimplene medžiaga suknelei £3.50, šilkinės ar nailoninės skarelės po £1.00, ilgi vilnoniai šaliai po £4.00, komplektas moteriškų nailoninių apatinių £2.50 ir kt.

BALTIC STORES LTD.,
(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

Tel. 01 739 8734.

Europos Lietuviu Kronika

ATSISTATYDINO S. NENORTAS

Nuo lapkričio 1 dienos atsistatydino ilgametis Lietuvių Namų E-vės direktorius inž. S. Nenortas. Nuo tos pat dienos jis atsistatydino ir iš DBLS Valdybos.

L. N. B-vės Valdyba pareiškė inž. S. Nenortui nuoširdžią padėką už ligšiolinį darbą ir apgailestavimą dėl jo atsistatydinimo.

SUMAŽINA PALŪKANAS

Lietuvių Namų Bendrovės Valdyba, apsvarsčiusi Bendrovės finansinę padėtį ir atsižvelgdama į bankuose mokamąjį palūkanų dydį, nutarė sumažinti palūkanų nuošimtį už indėlius L. N. B-vėje. Nuo š. m. lapkričio 1 dienos bus mokama indėlininkams 6% palūkanų.

TAUTOS FONDUI AUKOJO

R. I. Kvedaravičiūtė (Olandija) — 9 svarus 50 p.

Nuoširdžiai dėkoja

T. F. Atstovybė D. Britanijoje

MŪSŲ RĖMĖJAI

Apsimokėdami už Nidos Knygų Klubo leidinius ar „Europos Lietuvį", šie tautiečiai buvo malonūs pridėti aukų lietuviškam spausdintam žodžiui paremti: 10 dol. K. Kriaučiūnas, 2,45 sv. J. Petrėnas, po 0,90 sv. J. Kuliukas ir P. Zagurskas, 0,60 sv. A. Podvoiskis, po 0,55 sv. J. Sasnys, B. Masėnas, dr. J. Mockus ir S. Macūras, 0,50 sv. S. Žemaitis, po 0,40 sv. R. Malinauskienė, J. Januševičius ir J. Vaškelis, 0,30 sv. P. Pupalaigis, 0,20 sv. V. Budrys, po 0,15 sv. P. Navakauskas ir A. Masiulionis, po 0,05 sv. A. Vitkus ir J. Strumskis.

LONDONAS

IŠVYKA Į MANCHESTERĮ ATIDEDAMA

Nottinghame rengiamojo Kariuomenės šventės minėjimo, kurio pelnas skiriamas skautų leidžiamajam „Budėkime" paremti, data pakeičiama: minėjimas bus ne gruodžio 4 d., o lapkričio 27 d. Londono šeštadieninė mokykla vyksta ten prisidėti prie programos.

Dėl to numatytoji išvyka į Manchesterį iš lapkričio 27 d. atidedama po Naujųjų Metų.

IŠVYKA NOTTINGHAMAN Į „BUDĖKIME" PAREMTI VAKARĄ

Londono šeštadieninė mokykla vyksta į ten rengiamąjį Kariuomenės šventės minėjimą prisidėti prie programos.

Kas norėtų vykti, prašomi užsirašyti pas V. Jurienę, Baltic Stores, F. Senkuvienę ar klebonijoje. Kaina 1,50 svaro. Sumokama užsirašant. Išvažiuojama lapkričio 27 d. (šeštadienį), 12 val., nuo Lietuvių bažnyčios — 21 The Oval, E. 2.

NAUJO BARO ATIDARYMAS

Lapkričio 13 d. (šeštadienį) Sporto ir Socialiniame Klube bus naujo baro atidarymas.

Baro salė ir baras yra visiškai iš naujo perstatyti. Darbą atliko M. Bajorino statybos firma.

Klubo vadovybė kviečia narius ir svečius dalyvauti atidaryme.

Bačkinis alus bus duodamas nuo 8.30 iki 9.30 val. vakaro.

JONAS DOVYDĖNAS DAIROSI LONDONE

Rašytojo Liudo Dovydėno sūnus Jonas Dovydėnas apie savaitę praleido Londone, megzdamas ryšį su lietuviais ir atlikdamas tarnybinius pavedimus.

Jonas Dovydėnas yra fotografas specialistas, talkininkaująs amerkiečių žurnalams ir skelbimų firmoms. Kaip fotografas jis yra JAV įsigijęs ypač gerą vardą.

Šįkart jis, vieno žurnalo pavedamas, su reporteriu buvo atvykęs į Šiaurės Airiją (Ulsterį). Ten pavojingose sąlygose prabuvęs kelias dienas, pasuko į Londoną, iš kurio dar važiuos į Muencheną.

Bičiuliams jis, be kita ko, papasakojo, kad jo tėvas, Liudas Dovydėnas, yra išverstinės (tai atliko sūnus J. Dovydėnas) į anglų kalbą du tomus savo parašytųjų pasakų, kurioms paieškomas leidėjas, ir savo atsiminimų knygas „Mes valdysime pasaulį". Dabar L. Dovydėnas rašo romaną.

NOTTINGHAMAS

KALĖDAIČIAI

Liet. Židinyje jau galima gouti kalėdaičių-plotkelių. Jau pats laikas įsigyti, kurie nori toliau pasiųsti su kalėdiniais sveikinimais.

VILNIAUS AUŠROS VARTAI

Lapkričio 21 d., Kristaus Karaliaus ir Aušros Vartų Marijos šventėje, Liet. Židinyje per pamaldas 11.15 val. bus pašventinti iš Vilniaus gauti gintariniai Aušros Vartai.

Visus maloniai kviečiame į tas pamaldas pagerbti Kristaus Karaliaus ir mūsų sostinės Vilniaus Gailestingumo Motinos.

PADĖKA

Tariame mūsų nuoširdžiausią ačiū visiems, pareiškusiems užuojautą, aplankiusiems asmeniškai ir dalyvavusiems mano mieliausios žmonos ir mūsų brangiausios motinos laidotuvių proga.

V. Radzevičius,
sūnus Vacius ir duktė Birutė

LIET. SODYBA

SEZONO UŽBAIGIMO BALIUS

Lapkričio 13 d. Sodyboje rengiamas Rudens Balius vasaros sezono užbaigimo proga.

Gros puikus orkestras, veiks turtingas bufetas. Įėjimas 50 p., įskaitant bufetą.

Bilietai pardavinėjami prie įėjimo.

Visi kviečiami dalyvauti.

MANCHESTERIS

KARIUOMENĖS MINĖJIMAS

L. V. S. „Ramovės" Manchesterio skyrius lapkričio 13 d., 5.30 val. vakare, Lietuvių klubo patalpose (121 Middleton Rd., Crumpsall, Manchester 8) rengia kariuomenės šventės minėjimą.

Programoje kpt. V. Andruškevičiaus paskaita ir meninė dalis, eilėraščiai.

Po programos šokiai iki 11.30 val.

Baras ir užkandžių bufetas veiks iki 11 val.

Kviečiami visi iš toliau ir arti atsilankyti į šį minėjimą.

Skyriaus Valdyba

VAINIKAS PRIE NEŽINOMO KARIO KAPO

L. V. S. „Ramovės" Manchesterio skyrius lapkričio 14 d., sekmadienį, punktualiai 10 val. ryto, padės vainiką ant Nežinomo kareivio kapo Eccles mieste, kartu su anglų kariuomenės bei kitų organizacijų daliniais.

Ramovėnams dalyvavimas būtinas, bet kviečiami ir visi lietuviai.

Visi renkasi prie British Legion klubo, Chadwick Road, Eccles, Manchester.

Skyriaus Valdyba

COVENTRY

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

DBLS Coventrio Skyriaus Valdyba lapkričio 27 d., šeštadienį, 6 val. vak., lenkų atsargos karių klubo salėje, Whitefriars Lane, Coventry, rengia

Kariuomenės Šventės Minėjimą.

Tos dienos proga apie kariuomenės naudą, tikslą ir reikšmę painformuos svečias iš Stoke-on-Trento V. Andruškevičius.

Po oficialiosios dalies šokiams gros geras orkestras iki 1 val. ryto, baras su įvairiais gėrimais ir užkandžių bufetas veiks iki 12 val. nakties.

Visus vietos ir kitų kolonijų tautiečius su draugais ir pažįstamais prašom gausiai atsilankyti.

Skyriaus Valdyba

DERBY

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 13 d. Derbio Skyrius rengia **Kariuomenės šventės minėjimą.**

Minėjimas įvyks „Becket Sale Rooms", Becket Street, Derby, 6 val. vakaro. Programoje: DBLS Centro Valdybos sekr. A. Pranskūno paskaita, o po jos bus įvairi meninė dalis. Vėliau bus šokiai ir pasilinksminimas iki 11.45 val. Šokių metu veiks bufetas su gėrimais bei užkandžiais.

Visus vietos, apylinkės ir iš toliau tautiečius ir svečius maloniai kviečiame gausiai į minėjimą atsilankyti, tuo pagerbiant šią gražią lietuvišką šventę, ir drauge praleisti šeimynišką vakarą malonioje derbiškių kompanijoje.

Sk. Valdyba

CORBY

SVEČIAS

Spalio 23 d. buvo atvykęs iš Amerikos K. Kriaučiūnas, buvęs Corbio skyriaus narys. Jis aplankė senus pažįstamus tautiečius, o pensininkus apdovanojo piniginėmis dovanomis ir amerikoniškais cigarais.

Išvykstančiam vėl atgal į Ameriką skyrius suruošė jo garbei kuklią arbatėlę skyriaus pirmininko bute. Skyriaus pirmininkas A. Navickas pasveikino svečią ir padėkojo jam, kad nepamiršo corbiškių senų pažįstamų. Svečias pasidžiaugė mūsų veikla ir pasakė, kad ir mažas skyrius, bet vieningas ir galingas. Senas lietuviškas posakis tvirtina, kad ir mažas kelmas, bet didelį vežimą verčia.

M. Uogintienė ir A. Dickins paruošė vaišių stalą tam pobūvėliui.

M. Vereika

SKAUTIŠKUOJU KELIU

Sesės ir Broliai Vadovai,

LSS 53 metų progą ir LSS 25 metų tremtyje atsikūrimo sukaktį atžymėję bendra jubiliejine skautų stovykla Vokietijoje, užverčiame skautiško darbo knygos lapą: didelėmis pastangomis nugalėti visi rūpesčiai, atnaujintos pažintys, užmegztos naujos, ir dar karščiau užsidegėm skautišku idealu tolimesnės veiklos veiksmams.

Ačiū už ištvermę ir pasiaukojimą. Daug ko iš šių metų didesnio skautiško įvykio pasimokėm, daug ką geresnio ir blogesnio veikloje pastebėjom. Ateičiai taisykime, gilinkime ir derinkime! Mažiau kalbų, daugiau darbų, daugiau iniciatyvos vienetų ir draugovių veikloje ir jaunus vadovus ruošiant, kurie mus, vyresniuosius, po metų kitų neišvengiamai turės pakeisti.

Pirmoje eilėje mūsų geras pavyzdys tepatraukia jaunuosius eiti skautiškuoju keliu!

Kviečiu visus vadovus ir vadoves dar ryžčiau, kruopščiau ir uoliau prisidėti prie skautiško darbo Rajone ir vienetuose.

Likime ištikimi savo įžodžiui ir skautų įstatams.

Linkiu skautiškos sėkmės visuose darbuose!

Budėkime!

s. J. Maslauskas

LSB. V. S. Atstovas Europoje

VOKIETIJA

SKAUTAI V. VOKIETIJOJE

Vokietijoje yra susikūręs skautų vyčių Vydūno vardo būrelis. Jo vyriausias vadovas yra studentas Petras Veršelis, baigęs lietuviškąją Vasario 16 gimnaziją Huettenfelde. Iš šio būrelio vadovybės galima tikėtis paramos mūsų krašte jaunimą skatinant burtis draugėn ar spiestis po skautiška vėliava.

Ideologinėje srityje liet. skautai remiasi krikščioniškais pagrindais. Jų tarpe gali dirbti, reikštis ir ramiai jaustis kaip katalikai bei evangelikai, taip ir kitų konfesijų krikščionys.

Skautai vyčiai Vokietijoje leidžia laikraštėlį, vardu Gairelė.

KARTU SU VYSKUPU DEKSNIU PFORZHEIME

Spalio 23 d. Pforzheime gyvenančių tautiečių grupė susirinko Herz — Jezu parapijos salėn. Atvykusį aukštąjį svetį ir Europos liet. kat. ganytoją pasveikino kun. K. Senkus, paaiškindamas šios susitikimo valandos prasmę, kuri esanti tikrai krikščioniška. Skaitymą iš Šventraščio, kuris yra visų krikščionių svarbiausia knyga, pateikė kun. dr. K. Žalalis, vyskupo sekretorius ir palydovas; paskaitė dalį Kristaus pamokslo nuo kalno. Tema, kas geriausiai krikščionis jungia, kalbėjo kun. K. Senkus; nurodė bendrus tikybinius pagrindus ir pabrėžė, kad bendras gera darymas geriausiai veda vienybėn, nurodė pavyzdžių iš gyvenimo, tarp jų išsamiau apie vieną evangelikų kleboną iš Schleswig-Holstein — pastorių Rudolf Fitzner, Kirchnuechel St. Marien parapijos kleboną, kuris savo bažnyčion susigrąžino Reformacijos pradžioje iš jo bažnyčios ištremtą Dievo Motinos Marijos statulėlę ir kuris siekia, kad ši bažnyčia — seniau buvusi garsi šventa vieta — vėl taptų visų gausiai lankoma maldos vieta. Mintis apie krikščionių vienybę gražiai papildė kiti kalbėtojai ir darniai išpildomos giesmės.

Aukštąjį svečią nuoširdžiais žodžiais pasveikino vietos vok. parapijos klebonas Kaiser, pforzheimiečių darbuotojas A. Cesevičius, jaunimo vardu — Lokatytės Mildra ir Gretel.

Vyskupas Deksnys išreiškė savo džiaugsmą galįs ir Pforzheime sutikti tautiečių iš Lietuvos. Lietuvių esama visuose kraštuose. Ir nedidelis jų būrelis gali daug padaryti. Nežiūrėdami skirtumų, mes turime jungtis, sakė jis, ypač jungtis maldai į tą patį Dievą. Mes, krikščionys, esame ir turime likti „žemės druska" ir „pasaulio šviesa". Ragino neišsižadėti savo gimtojo krašto ir likti jam ištikimais, garsinti jo vardą ir jam padėti. Vyskupas Deksnys žadėjo Pforzheimo nepamiršti.

Maldavimus vienybei išprašyti skaitė kun. A. Bernatonis, OFMC, svečias iš Dieburg. Po visų bendrai sukalbėtosios „Viešpaties maldos" vyskupas visus palaimino. Netrumpą, bet gražiai praėjusią valandėlę užbaigė darniai sugiedotas liet. himnas.

Kruopščios liet. Pforzheimo moterys, visko parūpinusios, kaip aukštą svetį, taip ir visus dalyvius pavaišino puikiais pyragais ir kavute bei kitokiais gėrimais. Rūpestingai vadovavo K. Šereikienė.

Visiems nuoširdžiai besikalbant, du Ptašinskų šeimos jaunuoliai įsiterpė su gražiai išpildyta muzika: Rūta grojo fleita, o Helmūtas — akordeonu. Klausytojai jiems padėkojo katutėmis.

(Lietuvis Baden-Wuerttemberge)

Architektas Hans Masalskis, Hannover, praneša, kad įsisteigusi Vokietijoje Vokiečių-Lietuvių Literatūros Draugija. Pirmąjį visuotinį draugijos susirinkimą kviečia Gronau/Leine miestelyje lapkričio 13 d.

Gronau miestelio kapinėse ilsisi didžiojo lietuvių draugo daktaro Jurgio Zauerveino palaikai. Šis lietuvių draugas, tarp kitko, yra sukūręs neužmirštamą dainą: „Lietuviais esame mes gimę".

UŽSIENIEČIŲ KATALIKŲ KULTŪRINIO CENTRO ATIDARYMAS LUEBECKE

Spalio 24 d. po pietų Švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje buvo atnašaujamos iškilmingos giedotinės pontifikalinės šv. Mišios, kurias koncelebravo Propst Paul Biedendieck, ukrainiečių vyskupas Platon Kornyliak (Muenchen), jugoslavų vyskupas sufraganas Joachim (Zagreb), dekanas J. Tamaschivski (Hamburg), dekanas V. Šarka, kun. S. Ren ir kiti dvasiškiai. Pamokslą pasakė vokiečių kalba dekanas V. Šarka. Buvo prisirinkusi nemaža bažnyčia pilna įvairių tautų užsieniečių ir vokiečių.

Po pamaldų parapijos salėje buvo aktas, sveikinimai ir kultūrinė programa, o paskui Parade 4 įrengtųjų patalpų šventinimas ir oficialus atidarymas. Čia žodį tarė ir nušvietė visą užsieniečių kultūrinių patalpų įrengimo istoriją parapijos tarėjas G. Obsarnik, kuris šiltais žodžiais pasveikino garbės svečius ir visus dalyvius, ypač dėkodamas tiems, kurie daugiau ar mažiau prisidėjo finansais prie to užsieniečių katalikų kultūrinio centro Luebecke. Italų įgaliotinis dr. Moschetti pasveikino dalyvaujančių konsulatų vardu — Austrijos, Italijos ir Ispanijos. Luebecko miesto burmistras Werner Kock, sveikindamas miesto ir senato vardu, užtikrino visokeriopą pagalbą centrui.

Kultūrinėje dalyje pasirodė su trejetu dainelių solistė Izabelė Šrederienė su savo vyru basu Herbertu, italai su dainomis, ispanai su vaikų tautiniais šokiais ir kitos tautybės su dainomis. Po to sekė visų dalyvių bendras pobūvis prie geros muzikos kapelos ir baro.

Naujai atidarytosios patalpos turi kelis kambarius, erdvius ir skoningai apstatytus gražiais ir praktiškais baldais. Čia užsieniečiai galės po darbo, sekmadieniais ir kitomis nedarbo dienomis ir vakarais gražiai praleisti laiką ir pasiskaityti, pasižiūrėti televizijos programų, nebrangiai užkasti ir atsigaivinti nealkoholiniais gėrimais.

J. Pyragas

Dainininkai Astra ir Alfredas Šalčiai sugrįžo iš gastrolių po Šiaurės Ameriką ir ruošiasi išleisti antrą folklorinio žanro šlagerių plokštelę.

Tautos Šventės Minėjime, kuris įvyko rugsėjo 11 d., pirm. R. Hermano pranešimas buvo dviejų dalių. Pirmiausia jis kalbėjo apie Tautos šventę, o paskui apie Liet. Bendruomenę.

Meninėje programoje dr. J. Sakalauskas skaitė Brazdžionio, Maironio, Radausko ir savo kūrybos eilėraščių. Marius Dresleris deklamavo Bradūno eilėraštį. Aurelija Gelžinytė, Violeta Hermanaitė, Kristina ir Rita Pauliukevičiūtės bei Julija Vyšniauskaitė padainavo Br. Budriūno „Man patinka".

Maloniu sutapimu tą dieną mūsų apylinkės valdybos pirmininkui R. Hermanui sukako 50 m. amžiaus!

Šio auksinio jubiliejaus proga sukaktuvininką pasveikino valdybos sekretorė A. Grinienė, padėkodama už per 7 metų atliktuosius darbus, kai jis yra valdyboje. Visiems dainuojant „Laimingų metų", mokinė Rita Pauliukevičiūtė įteikė gėlių puokštę, o suskambėjus „darbingų metų", anksčiau buvęs valdybos pirmininkas Ant. Brakauskas perdavė visų dovaną — portfelį, su intencija, kad būtų kur ateity krauti veiklos popierius.

Po programos visi perėjo į kitas patalpas, kur V. Hermanienė su pagalbininkėmis buvo gražiai apdėjusi vaišių stalus.

Vilniuje lankėsi Z. Kolbergienė iš Landshuto.

Muenchenan atvyko dirbti ir mokytis trys jaunuoliai. Stud. Rudis Boehm studijuoja kalbas ir vėliau nori studijuoti gimnastiką. Muencheno Rotušėje dirba Gunda Mečionytė iš Ingolstadto. Gunda ir Rudis įsijungė į mūsų taut. šokių grupę. Apsigyveno čia ir Br. Dovilas iš Jungt. Amerikos Valstybių.

Rugsėjo pabaigoje Muenchene viešėjo vet. gydytojo iš Chicagos — Kriaučeliūno šeima.

Hamburge lankėsi sovietinė rusų ekskursija, kurioje buvo 9 žmonės iš Vilniaus. Jų tarpe buvo ir lietuvių. Daugiausia akademikai. Tai pirmoji didesnė lietuvių grupė.

250 metų Šv. Juozapo parapijai Hamburg-St. Pauli. Tarptautinėse pamaldose dalyvavo lietuviai su kunigu ir dainininkais Šrederiais.

Kun. Domininkas Petrauskas išleido Hamburge įdomią vokiečių kalboje studiją: „Entstammen die symbolischen Zahlen der hl. Schrift".

1971. XI. 4 atvyko iš Amerikos 4 lietuviai kunigai: prelatas Jonas Balkūnas, prof. Stasys Yla, prof. Vladas Budreckas ir klebonas Jurgis Gurinskas.

MOKESČIAI UŽ ŠUNIS

Luebecke yra 5600 šunų savininkų, ir nuo sekančių metų pradžios šuns laikytojas turės mokėti miestui po DM 80 metams. Iki šiol mokėta tik DM 60.

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

NORTHAMPTONE — lapkričio 14 d., 12 val., Katedroje.

DERBYJE — lapkričio 21 d., 11 val., Bridge Gate. Iš vakaro ir po pamaldų parapijiečių lankymas pagal asmeniškus pranešimus.

NOTTINGHAME — lapkričio 21 d., 11.15 val., Liet. Aušros Vartų Židinyje. Kristaus Valdovo ir Aušros Vartų Marijos Šventė.

NOTTINGHAME — lapkričio 28 d., 11.15 val., Liet. Židinyje.

NOTTINGHAM — lapkričio 14 d., 12.30 v., St. Patrick's bažn.

BRADFORD — lapkričio 21 d., 12.30 v.

HUDDERSFIELD — lapkričio 28 d., 1 v. p. p., St. Joseph's bažn.

LEICESTERYJE — lapkričio 28 d., 12 val., Sacred Heart. Iš vakaro ir po pamaldų parapijiečių lankymas pagal pranešimą.

COVENTRYJE — gruodžio 5 d., 12.45 val., Šv. Elzbietos bažnyčioje. Iš vakaro ir po pamaldų parapijiečių lankymas pagal atskirą pranešimą.

BIRMINGHAME — gruodžio 12 d., 11 val., 19, Park Rd. Moseley, Birm. 13. Iš vakaro parapijiečių lankymas. Po pamaldų a. a. Balio Mozūro paminklo šventinimas. Parapijiečių lankymas.

DERBYJE — gruodžio 19 d., 11 val. Iš vakaro ir po pamaldų parapijiečių lankymas pagal atskirus pranešimus.

PLOKŠTELĖS IR KNYGOS

Tik ką gauta plokštelė:

Virgilijus Noreika — Liaudies dainos ir operos arijos.

Naujausios knygos:

V. Volertas — **Pragaro vyresnysis.** Prem. romanas, kaina £2.20.

D. Bindokienė — **Viena pasaulyje.** Romanas, kaina £2.20.

L. Dovydėnas — **Mes Valdysime Pasaulį.** 2 tomai atsiminimų. £3.60.

Dar turime šių plokštelių:

Ar tu meni? Lengvos muzikos rinkinys, **Lauksiu tavęs, Lietuva brangi, Gimtinės dangus.**

Rašyti: „DAINORA", 14, Priory Rd., KEW-SURREY.

SIUNTINIAI SAVIEMS

LIETUVIŲ NAMŲ AKC. BENDROVĖ
2 LADBROKE GARDENS, LONDON, W.11

ligi šiol yra atlikusi ir atlieka daug lietuviškų darbų. O prieš kurį laiką ji yra dar suorganizavusi

SIUNTINIŲ SKYRIŲ,

kuris pasitarnauja lietuviams, kai reikia geromis dovanomis pradžiuginti savuosius Lietuvoje.

Pasitarnaudamas šis skyrius laikosi tokio pagrindinio dėsnio: turi būti ko griežčiausiai prisilaikoma užsakytojo pageidavimų, kad būtų patenkintas užsakytojas ir džiaugtųsi gavėjas. Taigi per Bendrovės siuntinių skyrių užsakant gaunama grynai ta prekė, kurios nori užsakytojas. Kadangi Bendrovė yra atsisakiusi minties sudarinėti kokius nors papigintus standartinius siuntinius, tai užsakytojas gauna tik tokią prekę, kokios jis nori ir prašo. Niekas jam neperšama ir nesiūloma.

Medžiagos pasirenkamos pagal pavyzdžius.

Tasai Lietuvių Namų Akc. Bendrovės

SIUNTINIŲ SKYRIUS

yra jau įsigijęs tautiečių pasitikėjimą. Kas per jį siuntė, tai žino, kad viskas bus tiksliai, gerai ir greit sutvarkyta. O kas dar nepasinaudojo, tai kviečiamas išbandyti, nes juk kiekvienam labai ir patogu atsilyginant už „Europos Lietuvį" ar Nidos Knygų Klubo leidinius ar prašant kokių nors informacijų kartu sutvarkyti ir siuntinio reikalą, rašant vis tuo pačiu adresu:

2 LADBROKE GARDENS, LONDON, W.11

IR VASARĄ, IR ŽIEMĄ
IR RUDENĮ, IR PAVASARĮ

ne tik maistu, bet ir kitomis gėrybėmis

Jei saviems padėti nori,
Padarysi tai tikrai,
Kreipkis tik tuojau pas TAURĄ,
Ir neliks kišenė kiaura!

TAURAS

3, St. Dunstan's Gardens
London W. 3
Tel. ACO 4374

Atstovas Manchesteryje:

L. Puras, 79, Victoria Cresc., Eccles, Manchester.